Angol–magyar történelmi szótár III.

Soós Kálmán ösztöndíjprogram

2018

Készítette: Molnár Ferenc

Előszó

Az ***Angol–magyar történelmi szótár*** c. munkám első két részének elkészítését a 2014/15-ös és a 2015/16-os tanévekre meghirdetett Soós Kálmán ösztöndíjprogram támogatta. Amíg az első rész anyaga főként magyar és ukrán történelemi kifejezéseket foglalt magába (a kezdetektől a legújabb kor eseményeivel bezárólag), addig a második szótárban számos közgazdaságtani, politológiai, szociológiai vagy éppen jogi szakkifejezés is szerepelt.

Jelen munkámat az előző szakszótáraim folytatásaként készítettem. Az ***Angol–Magyar történelmi szótár III.*** c. pályázatom a történelmi fogalmak mellett olyan angol szakkifejezések magyar fordítását is adja, melyek segíthetik a hallgató elmélyülését a gazdaság- és társadalomtörténet nemzetközi szakirodalmában. Munkámat ezért egyaránt ajánlom a történelem szakos főiskolai és egyetemi hallgatók számára, illetve azon nem szakmabelieknek, akik angol nyelvtudásukat szeretnék ily módon fejleszteni.

A

abbey apátság, kolostor

abbot apát, rendházfőnök

abolish hatályon kívül helyez, eltöröl

abolish a law törvényt hatályon kívül helyez

abolish serfdom eltörli a jobbágyságot

abolition of the collective guilt of Hungarian towns in Vojvodina délvidéki magyar városok kollektív bűnösségének eltörlése

above facts, the a fent említett tények

above felett

above quota kvótán felül

absentee távollévő

absenteeism munkakerülés

absolution felmentés

absolve felment

absolve from liability felment a felelősség alól

absorb the labour surplus felszívja a munkaerő-felesleget

abstract kivonat, összegzés

abuse visszaélés, jogtalanság

abuse one's official position visszaél a hivatali beosztásával

accede to a proposal javaslatot elfogad

accelerate sietett, sürget, szorgalmaz

acceleration siettetés, szorgalmazás

accept document okmányokat átvesz

accept elfogad, elismer

acceptable elfogadható

acceptable price elfogadható ár

acceptance elfogadás, beleegyezés

accommodation beilleszkedés, alkalmazkodás

accomplish teljesít, elvégez

according to the census a népszámlálás szerint

acculturation kulturális átvétel, akkulturáció

achieve autonomy within Hungary autonómiát élvez Magyarországon belül

achieve independence kivívja a függetlenségét

acknowledge Transcarpathian Hungarians' suffering under Stalinism elismeri a kárpátaljai magyar áldozatok sztálinizmus alatti szenvedéseit

Act of God, force majeure vis major

actionable perelhető, büntetendő

active demand élénk kereslet

activity rate keresők aránya

ad hoc eseti

adhere ragaszkodik

adhere to the conditions of the contract ragaszkodik a szerződés feltételeihez

adjourn elhalaszt

adjourn sine die bizonytalan időre elhalaszt

adjournment elhalasztás

adjournment of payment fizetési haladék

adjustment helyreigazítás, helyesbítés

adjustment of damages/losses kárrendezés

administer igazgat, intéz

administration kormányzás, igazgatás

administrative authority közigazgatási hatóság

administrative court közigazgatási bíróság

administrative közigazgatási

administrative system közigazgatási rendszer

administrative workers adminisztratív dolgozók

admission beismerés, elismerés

adoption örökbefogadás

adult felnőtt, nagykorú

adulterate hamisít

Adventists, Sabbatarians adventisták, szombatisták

adverse circumstances mostoha körülmények

adverse kedvezőtlen

adverse weather conditions kedvezőtlen időjárási feltételek

adversely kedvezőtlenül

affluence jólét, jómód, gazdagság, bőség

affluent society jóléti társadalom

Afro-American afroamerikai

Afro-Asian afroázsiai

age életkor, öregkor

age composition korösszetétel

age distribution kor szerinti megoszlás

age group életkori csoport, korosztály

Age of Chivalry lovagkor

ageing, aging öregedés

agenda items napirendi pontok

agenda napirend

agent közvetítő, közeg, megbízott személy

agglomeration agglomeráció

aggravate súlyosbít

aggravating circumstances súlyosbító körülmények

aggregate összesített

aggression agresszió

agnate férfiági vérrokon, egyenesági leszármazott

agrarian issues agrár ügyek

Agrarian Revolution mezőgazdasági forradalom

agrarian society agrártársadalom

agreement egyetértés, megegyezés

agreement of association társulási megállapodás

agreement tripartite háromoldalú megállapodás

agriculture mezőgazdaság, földművelés

Alanic alán

Alliance of Vojvodina Hungarians Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ)

alliance szövetség

Allied (Entente) Powers szövetséges (antant) erők

allow a patent szabadalmi jogot ad

allow an appeal fellebbezésnek helyt ad

All-Ukrainian Peasant Congresses Összukrán Parasztkongresszus

alter megváltoztat, módosít

altruism emberbarátság, altruizmus

amass felhalmoz

amend módosít, megváltoztat

American Hungarian Federation's (AHF) Amerikai Magyar Szövetség (AMSZ)

analysis elemzés, analízis

anarchism anarchizmus

anarchy anarchia

ancestor ős, elől

ancestry származás, felmenő rokonok

Ancien Régime a forradalom előtti Franciaország

Andrusovo, Treaty of andruszovói béke

angle szempont, szemléleti mód

animism animizmus

annex melléklet, függelék

annexation annexió, bekebelezés

annexed copy mellékelt másolat

announcement hirdetvény, közlemény

announcement of auction sale árverési hirdetvény

annual évi

annual yield évi hozam

annul a contract szerződést felbont

annul a judgement ítéletet megsemmisít

annul megsemmisít, érvénytelenít

annulment megsemmisítés, érvénytelenítés

Antes, the antok

anthemn himnusz

anthropology embertan, antropológia

anti-Bolshevik bolsevikellenes

anti-Bolshevik forces bolsevikellenes erők

Antibolshevist Committee Antibolsevista Comité

anti-Catholic spirit katolikusellenes szellem

anti-Christian kereszténységellenes

Anti-Comintern Pact antikomintern paktum

Anti-Czechoslovak feelings csehszlovákellenes érzések

anti-Fascist antifasiszta

Antifascist Coalition antifasiszta koalíció
anti-Habsburg Habsburgellenes
anti-Habsburg conspiracy Habsburgellenes összeesküvés
anti-Habsburg forces Habsburg-ellenes erők
anti-Habsburg uprisings Habsburg-ellenes felkelések
anti-Hungarian agitation magyarellenes agitáció
anti-Hungarian magyarellenes
anti-Jewish zsidóellenes, zsidógyűlölő, antiszemita
antimissile defence system rakétaelhárító rendszer
anti-monarchical monarchia-ellenes
anti-monarchical revolution monarchia-ellenes forradalom
anti-Polish agitation lengyelellenes propaganda
anti-Polish lengyelellenes
anti-Prague stance Prága-ellenes álláspont
anti-Semitic decrees zsidóellenes rendelkezések
anti-Semitism antiszemitizmus
antisocial antiszociális, társadalomellenes
anti-terrorism offensive terrorizmus elleni hadművelet
Antonovych, Volodymyr Volodimir Antonovics
anxiety szorongás
apogee tetőpont
apostolic vicar apostoli vikárius/helynök
appeal fellebbezés
appendix függelék, melléklet
application of funds pénzeszközök felhasználása
applications for citizenship honosítási kérelem
appraisal felbecsülés, értékelés
approval helyeslés, jóváhagyás
April Laws áprilisi törvények
Arab conquests arab hódítások
Arab League Arab Liga
arbitrarily önkényesen
arbitrary önkényes, önhatalmú
archaelogical excavation régészeti ásatás

archaeological régészeti

archaeological discoveries régészeti felfedezések

archaeologist régész

Archaic Period őskor

archbishop érsek

archivist levéltáros

area övezet, területi egység

aristocracy arisztokrácia, főnemesség

armed forces fegyveres erők

Armenian örmény

arms race fegyverkezési verseny

army hadsereg

Árpád dynasty Árpád-dinasztia

Árpádian Age Árpád-kor

arpent kataszteri hold

Arrow Cross Party Nyilaskeresztes Párt

artificial mesterséges

as the law enacts ahogy a törvény előírja

ascend the throne trónra lép

Asia Ázsia

Asiatic mode of production Ázsiai termelési mód

Askold and Dyr, princes (chieftains) Askold és Dir fejedelmek (törzsfőnökök)

Assassination in Sarajevo szarajevói merénylet

assembly gyűlés

assert állít, kijelent, érvényre juttat

assert the public interest érvényesíti a közérdeket

assertion állítás, érvényesítés

assess felbecsül

assessor becsüs

Association of Hungarians in the Czech Republic and Moravia Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége (CSMMSZ)

Atlantic Ocean Atlanti-óceán

attack people's right to use their mother tongue támadja az emberek jogát az anyanyelvük használatához

attenuating circumstances enyhítő körülmények

attest tanúsít, igazol

attestation hitelesítés, igazolás

attorney megbízott, meghatalmazott

attorney in fact meghatalmazott személy

Augsburg Confession ágostai hitvallás

auspices pártfogás

austerity measures takarékossági intézkedések

austerity szigorúság, egyszerűség

Austria-Hungary Ausztria-Magyarország

Austrian crownlands osztrák koronatartományok

Austrian lands osztrák területek, örökös tartományok

Austrian-ruled Ausztria által uralt

Austro-Hungarian Empire Osztrák-Magyar Monarchia

authentication hitelesítés

authentication of a signature aláírás hitelesítése

authoritarian dictatorship tekintélyelvű diktatúra

authoritarian tekintélyelvű

authorities hatóság

authority hatóság, hatalom, tekintély, fennhatóság, szakértő

Autocephalous Orthodox Church Autokefál Ortodox Egyház

autocracy önkényuralom, zsarnoki uralom, autokrácia

autocratic autokratikus, önkényuralmi

autograph signature saját kézzel írt aláírás

autonomous autonóm

Autonomous Republic of Crimea Krími Autonóm Köztársaság

autonomy autonómia

autonomy model of South Tyrol dél-tiroli autonómia-modell

autonomy question az autonómia kérdése

auxiliary economy kisegítő gazdaság

Avars, the avarok

Azov Sea Azovi-tenger

B

baby boom a gyermekszületések ugrásszerű megnövekedése

Baby Yar Babij Jar

Bach Hussars Bach-huszárok

Bachka Bácska

backer csendestárs

backing of gold aranyfedezet

backward maradi, fejletlen

backward areas gazdaságilag elmaradt területek

bad claim jogtalan követelés

bail biztosíték, óvadék, kezes

Bakhchisaray Bahcsiszeráj

balance egyensúly; egyensúlyoz

balance the budget államháztartást egyensúlyba hoz

balanced economic growth kiengyensúlyozott gazdasági növekedés

balanced trade egyensúlyban levő kereskedelmi mérleg

Balkan Balkán

Balkan Alliance Balkán-szerződés

Balkan peninsula Balkán-félsziget

balkanization balkanizáció

Baltic Sea Balti-tenger

Baltic States balti államok

Banat Bánát

baptism keresztelés

Barbarossa, Operation Barbarossa-terv

barbe-wire fence szögesdrótkerítés

Basilian bazilita

Basilian monks bazilita szerzetesek

Basilian Order, the bazilita rend

basis alap

basis of assessment adóalap

Battle of Doberdo doberdói ütközet

Battle of Mohács, the mohácsi csata

Baturyn Baturin

Baturyn Articles baturini cikkelyek

BC (before Christ) Krisztus előtt

become a member of the European Union az Európai Unió tagjává válik

behaviour magatartás

belief hiedelem, vélekedés, nézet, felfogás

benefit javadalom, haszon

Beneš Decrees Benes-dekrétumok

Bereg county Bereg (vár)megye

Berehove Beregszász

Berestechko, Battle of beresztecskói csata

Berlin Wall berlini fal

best chance, the legjobb esély

bias elfogultság, részrehajlás

bicameral parliament kétkamarás parlament

bid kínál, ajánl

Bihar points bihari pontok

Bila Tserkva Bila Cerkva

Bila Tserkva, Treaty of bila cerkvai béke

bilateral bilaterális, kétoldalú

bilateral contract kétoldalú szerződés

bilateral relationship kétoldalú viszony

bilateral trade kétoldalú kereskedelem

Bilderberg Conference Bilderberg konferencia

bilingual schools kéttannyelvű iskolák

bishop püspök

Black Army Fekete Sereg

black earth csernozjom, fekete föld

black list feketelista

Black Sea Fekete-tenger

bloc koalíció, érdekszövetség

blockade elzár, körülvesz; blokád

bloody clashes véres összecsapások

blue helmet kéksisakos, ENSZ-katona

blue-collar kék galléros (fizikai, t.i. munkás)

Bolshevik bolsevik

Bolshevik seizure of power bolsevik hatalomátvétel

Bolshevik-style bolsevik típusú

Bolshevism bolsevizmus

bomb outrage pokolgépes merénylet

bona fide jóhiszemű

bonded area vámmentes terület

borderland határvidék

borrow at hight interest magas kamatra vesz kölcsönt

borrow kölcsön vesz

Borzhava River Borzsa folyó

Bosnia Bosznia

Bosniak bosnyák

bourgeoisie burzsoázia, tőkések

Boyar Council főúri tanács, duma

boycott bojkott(ál)

brain drain agyelszívás

branch line vasúti szárnyvonal

branch office fiókiroda

branch statistics ágazati statisztika

Bratislava Pozsony

Brave New World Szép új világ

break ground szűzföldet feltör

break off connections megszakítja a kapcsolatokat

Brest-Litovsk, Peace Treaty of breszt-litovszki békeszerződés

brewery sörfőzde

Brezhnev Doctrine Brezsnyev-doktrina

Brezhnevian stagnation brezsnyevi stagnálás

bribery korrupció

BRICS States BRICS államok (Brazília, Oroszország, India, Kína, Dél-Afrikai Köztársaság)

Bronze Age bronzkor

Budapest-Belgrade rail line a Belgrád és Budapest közötti vasútvonal

budget költségvetés

budget committee költségvetési bizottság

budget deficit költségvetési hiány

budget item költségvetési tétel

buffer ütközőzóna

buffer state ütközőállam

Buh Rive Bug folyó

building industry építőipar

bulldozing villages falurombolás

bulwark of Christianity a kereszténység védőbástyája

burden teher, súly; megterhel

bureaucracy bürokrácia

bureaucratization bürokratizálódás

business circles üzleti körök

by common consent egyhangúlag

by mutual consent közös beleegyezéssel

by the Grace of God Isten kegyelméből

C

cadastral survey kataszteri felmérés

cadre káder

calculation of costs költségszámítás

calendar naptár, almanach

calendar reform naptárreform

caliphate kalifátus

call-up paper behívóparancs

Calvinist kálvinista

camp tábor

canal csatorna

cancel töröl, érvénytelenít

cancellation of war debts háborús adósságok törlése

cancellation visszavonás, törlés, érvénytelenítés

candidate jelölt

canon kanonok

cantor kántor

capital tőke

capital flight a tőke menekülése

capital goods tőkejavak

capitalism kapitalizmus, tőkés rend

capitalist tőkés

capitalist circles kapitalista körök

capitalist tőkés, kapitalista

Carpathian Basin Kárpát-medence

Carpathian Sich Kárpátszká Szics

Carpathians, the Kárpátok

Carpatho-Ukraine Kárpáti Ukrajna

carve up a country feldarabol egy országot

Caspian Sea Kaszpi-tenger

castle-fortress várerődítmény

catechism katekizmus

cater ellát, élelmez

cathedral city püspöki székhely

Catholic Church katolikus egyház

cattle szarvasmarha

cattle stock szarvasmarha-állomány

Caucasoid kaukázusi

causal explanation oksági magyarázat

causality okság

causation oksági összefüggés

Cecora, Battle of cecorai csata

cede a claim követelésről lemond

ceil határt megállapít

Celts, the kelták

census népszámlálás, összeírás

census bureau népszámlálási hivatal

central agencies/authorities központi szervek

Central and Eastern European Countries közép- és kelet-európai országok

Central Asia Közép-Ázsia

central economic management központosított gazdaságirányítás

Central Election Commission of Ukraine Ukrán Központi Választási Bizottság

Central Europe Közép-Európa

Central European Time közép-európai időszámítás

central planning központi tervezés

Central Powers központi hatalmak

Central Rada Központi Tanács

Central State Historical Archive in Kyiv Kijevi Központi Állami Történeti Levéltár

Central Statistical Office Központi Statisztikai Hivatal

century évszázad

certified copy hitelesített másolat

certify igazol, tanúsít

cession of rights jogok átruházása

chamber kamara, testület

chances of promotion előmeneteli lehetőségek

change over from capitalist to socialist economy áttérés a tőkés gazdaságról a szocialista gazdaságra

charity jótékonyság

Charles Robert Károly Róbert

Chayka sajka (kis, fedélzet nélküli, nyílt vízi jármű)

checks and balances fékek és ellensúlyok

chief főnök; első, legfontosabb

chief of staff vezérkari főnök

child labour gyermekmunka

Christian keresztény

Christian Democratic kereszténydemokrata

Christian Democratic People's Party Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP)

Christianity kereszténység

Church Slavonic egyházi szláv

church union egyházi unió

church-owned egyházi tulajdonú

church-run school egyházi iskola

Chyhyryn Csihirin

Chynadiievo estate, the Beregszentmiklósi uradalom

circle kör

circular körlevél

circulate forgalomba hoz, forgalomban van

circularize the public közönséget körlevélben tájékoztatja

circulating bank notes forgalomban lévő bankjegyek

circulating capital forgótőke

circulating fund forgóalap

circumstance körülmény

circumstantial körülményes, részletes

citizen állampolgár

city város

cityward drift a lakosság városokba való áramlása

civil polgári, polgári

civil action/case polgári per

civil aviation polgári repülés

civil commotion polgári zavargás

civil district polgári kerület/körzet

civil law polgárjog

Civil Rights Movement polgárjogi mozgalom

civil rights állampolgári jogok

civil riots polgári zendülések

civil service közszolgálat, állami hivatal

civil society civil társadalom

civil war polgárháború

civilians civilek

civilization civilizáció, kultúra

claim abroad külföldi követelés

claim követelés, igény; követel, igényt formál

claims adjuster kárbecslő

clan nemzetség

clan group nemzetségi csoport

clan society nemzetségi társadalom

clandestine titkos, alattomos

clandestine agreement titkos megállapodás

clandestine trade/traffic csempészet

clans klánok

clash of interests érdekellentét

clash of opinions véleménykülönbség

class osztály, kategória; osztályoz

class struggle osztályharc

class war osztályharc

classification osztályozás, klasszifikáció

clause kikötés, záradék; záradékol, záradékkal lát el

clear profit tiszta nyereség

clear title világos jogcím

clerical and secular land owners egyházi és világi földbirtokosok

clerico-fascist klerikofasiszta

clerico-fascist movement klerikofasiszta mozgalom

clerk hivatalnok

client ügyfél, kliens

clique érdekszövetség, klikk

close advisor közeli tanácsadó

close of the war, the a háború vége

coal mine szénbánya

coalition koalició

coastal tengerparti

coastal trade tengerparti kereskedelem

coastal traffic tengerparti forgalom

coasting part menti hajózás

coastline partvonal

code language rejtjelezett nyelv

codification kodifikáció

co-existence egymás mellett élés

cohesion funds kohéziós források/alapok

coin érme, ércpénz

Cold War hidegháború

collapse of Austria-Hungary Ausztia-Magyarország összeomlása

collect összegyűjt

collect taxes adót beszed

collection beszedés, behajtás

collection of charges díjbeszedés

collective együttes, közös

collective advertising közösségi hirdetés, progpaganda

collective contract kollektív szerződés

collective farm kollektív termelőszövetkezet

collective ownership köztulajdon

collectivism kollektivizmus

collectivization kollektivizálás

collusive előzetesen megbeszélt

colonial gyarmati

colonial administration gyarmati közigazgatás

colonial markets gyarmati piacok

colonial produce gyarmati termékek

colonial trade gyarmati kereskedelem

colonialism gyarmatosítás

colonist telepes

colony gyarmat

colour szín

colour bar faji diszkrimináció

colour of title to sg látszólagos jogcímet van vmre

Comecon (Council for Mutual Economic Assistance) KGST (Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa)

command parancs

command the market uralja a piacot

commerce kereskedelem

commercial kereskedelmi

commercialize üzleti alapokra helyez, kereskedelmi forgalomba hoz

commissioner megbízott, közvetítő

commitment kötelezettség

committee bizottság

committee of management választmány

common charge közteher

common funds közpénzek

common nobles köznemesek

common property köztulajdon

Commonwealth of Independent States (CIS) Független Államok Közössége (FÁK)

commotion nyugtalanság, felkelés

communal községi, közösségi

communal services kommunális szolgáltatások

communicate közöl, érintkezik

communicate with sy by telephone telefonérintkezésben van vkivel

communism kommunizmus

communist kommunista

Communist International (Comintern) Kommunista Internacionálé (Kommintern)

Communist orientation kommunista orientáció

Communist rule kommunista uralom

comparative method összehasonlító módszer

comparison összehasonlítás

compensate konpenzál, kártalanít

compensation kártérítés, ellenszolgáltatás

compile összeállít

comprehensive széleskörű, átfogó

compromise megegyezés, kiegyezés; kiegyezik

compulsion kényszer

compulsory immigration quotas kötelező migrációs kvóták

conceal elrejt, titkol

concealment elrejtés, titkolás

concentration camp koncentrációs tábor

concept fogalom, koncepció

concession engedélyezés, koncesszió

conciliation békéltetés, egyeztetés

conciliation board committee egyeztető bizottság

conciliation proceedings békéltetési eljárás

condemn elítél, elmarasztal

condemnation elítélés, elmarasztalás

condemnatory elítélő

condemnatory judgement elmarasztaló ítélet

condition feltétel, kikötés; feltételhez köt, kiköt

conference tanácskozás, értekezlet

confine korlátoz

confirm igazol, visszaigazol

confirmation igazolás, visszaigazolás

confiscate elkoboz, konfiszkál

confiscation elkobzás

conflict konfliktus, viszály

conflict of interests érdekellentét

conflict of opinions nézeteltérés

conflicting ellentétes

confute (meg)cáfol

confute an argument érvet megcáfol

connect összeköt, összekapcsol

connecting kapcsolatban lévő

connection összeköttetés, kapcsolat

consanguinity vérrokonság

consent beleegyez(és), hozzájárul(ás)

consent to a proposal javaslatot elfogad

consequence következmény

conservative konzervatív

conservative estimate óvatos becslés

Conservative Party Konzervatív Párt

conservativism konzervatívizmus

consider megfontol, mérlegel

consideration megfontolás

consolidate összegyűjt; konszolidál

consolidation konszolidáció, megszilárdulás

consortium konzorcium, szindikátus

consortium of banks bankkonzorcium

constituency választókerület; választótestület

Constitution Day Alkotmány napja

Constitutional Assembly Alkotmányozó Nemzetgyűlés

Constitutional Court Alkotmánybíróság

consul konzul

consul general főkonzul

consular certification konzuli hitelesítés

consular charges konzuli költségek

consular konzuli

consular fee konzuli illeték

consulate konzulátus

consulate general főkonzulátus

contact érintkezés, kapcsolat; érintkezésbe/kapcsolatba lép

continent kontinens

Continent, the az európai kontinens

continental Europe európai kontinens

continuation folytatás

continue folytat

continuity kontinuitás, folyamatosság

contraband csempészet, csempészés

contrary to law törvényellenes

contribute hozzájárul, közreműködik

contribution hozzájárulás, közreműködés

contributor hozzájáruló, közreműködő

control hatalom, uralom; ellenőrzés, felügyelet; ellenőriz, korlátoz

control authorities ellenőrző szervek

control epidemics úrrá less a járványon

control famine úrrá lesz az éhínségen

conurbation agglomeráció

convene egybehív

convene a meeting gyűlést összehív

convention államközi egyezmény, megállapodás

convert átalakít, feldolgoz

convertibility átválthatóság, konveritibilitás

convertible átváltható, konvertibilis

cooperation együttműködés

co-owner társtulajdonos

Copper Age rézkor

co-property társtulajdon

coronation koronázás

corporate egyesített, testületi

corporate power korporatív hatalom

corporation korporáció, hivatásrendi szervezet, nagy hatalmú gazdasági szervezet

corporatism korporatizmus, korporációk hatalma

Cossack kozák

Cossack period kozák időszak

Cossack starshyna kozák sztársina/elöljáróság

council tanács

Council of Trent trienti zsinat

count palatine nádor

counterbalance ellensúly(oz)

counteroffensive ellenoffenzíva

Counter-Reformation ellenreformáció

counter-revolutionary terror ellenforradalmi terror

country ország

country market-town mezőváros

country of origin származási ország

county vármegye

county administration vármegyei közigazgatás

county seat megyeháza

Court of Auditors Számvevőszék

court of conciliation békéltető bíróság

court-appointed attorney bíróságilag kirendelt ügyvéd

craft mesterség, szakma

craftsman kisiparos, kézműves

creation alapítás, létesítés

credentials committee mandátumvizsgáló bizottság

Crimea, the Krím

Crimean Tatars krími tatárok

Crimean Tatar's council (Mejilis) a krími tatárok parlamentje (Medzslisz)

Crimean War krími háború

crisis válság, krízis

crisis free development válságmentes fejlődés

crisis in the money market a pénzpiac válsága

Croats, the horvátok

crop termés

crop and livestock farming növénytermesztés és állattenyésztés

crop failure rossz termés

crop yield terméshozam

crossing of the frontier határátlépés

crypto-communists kriptokommunisták

culmination kulmináció

cultivate megművel

cultivation megművelés

cultural achievement kulturális teljesítmény

Cultural Association of Hungarians in Transcarpathia Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ)

cultural capital kulturális főváros

cultural cooperation kulturális együttműködés

cultural organization kulturális szervezet

culture kultúra

Cumans, the kunok

curator gondnok, gyám

Curia (the Supreme Court of Justice) Kúria (a Legfelsőbb Bíróság)

curia system kuriális rendszer

Curzon Line Curzon-vonal

custom szokás

customary law szokásjog

customhouse vámhivatal

customs clerk vámhivatalnok

cutback korlátozás, csökkentés

Cyril and Methodius Brotherhood Cirill-Metód Társaság

Cyrillic alphabet cirill ábécé

Cyrillic cirill

Cyrillic printshop cirill betűs nyomda

Czech Republic Cseh Köztársaság

Czechoslovakia Csehszlovákia

D

Dacians, the dákok

daily napi

damage kár, sérülés; kart okoz

danger veszély

danger of fire tűzveszély

danger of war háborús veszély

dangers beyond human power vis major

Danube River Duna folyó

Danubian Basin Duna-medence/Kárpát-medence

data adat

data arrived at by estimation becslés alapján nyert adatok

data collection adatgyűjtés

date dátum, időpont; keltez

Day of National Cohesion Nemzeti Összetartozás Napja

dead halott

deadline határidő

Deák Party Deák-párt

Deákists Deák(-párt) hívei

death rate halálozási arány

death sentence halálos ítélet

debt tartozás, adósság

debtee hitelező

debtor adós

debtors with foreign currency loans devizahitelesek

decade évtized

Decembrist movement dekabrista mozgalom

Decembrists dekabristák

decision making döntéshozatal

decision-makers döntéshozók

declaration deklaráció

declare one's insolvency fizetésképtelenséget jelent be

declare zero tolerance against racist policies zéró toleranciát hirdet a rasszista politikával szemben

decline hanyatlás

Decree Party Határozati Párt

defy szembeszáll, dacol

deism deizmus

delinquency bűnözés

demilitarization teljes katonai leszerelés

Democratic Alliance of Hungarians in Romania Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ)

Democratic Coalition Demokratikus Koalíció

democratic republic demokratikus köztársaság

Democratic Union of Hungarians of Croatia Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége

demographic explosion demográfiai robbanás

demography népesedéstudomány, demográfia

denationalize államosítást megszüntet

density sűrűség

deny megtagad

depopulation elnéptelenedés

deport kitoloncol

deportation deportálás

deportation of ethnic Germans from Hungary a magyarországi németek elhurcolása

deportation of Transcarpathian Hungarians a kárpátaljai magyarok deportálása

deprivation megfosztottság, kirekesztettség, szegénység

deprive megfoszt

deputize helyettesít

deputy helyettes, megbízott

desiatyna gyeszjatyina (orosz területmérték: 10 925 m^2)

despotism despotizmus, zsarnokság

de-Stalinization desztalinizáció

destruction pusztítás, rombolás

determine meghatároz, megállapít

dethrone tróntól megfoszt

dethroned trónfosztott

dethronement of the Habsburg House a Habsburg-ház trónfosztása

devaluate pénzt leértékel

devaluation pénzleértékelés, devalváció

dialect dialektus

diaspora diaszpóra

diaspora communities diaszpóra közösségek

dichotomy kettősség

dictatorial diktatórikus

die-hard vaskalapos, ókonzervatív

diocese püspökség

diplomatic front diplomáciai front

diplomatic protest diplomáciai tiltakozás

disappearance eltűnés

disappearance of Habsburg Empire a Habsburg Birodalom eltűnése

disaster katasztrófa, csapás, szerencsétlenség

"disaster era" vészkorszak

disaster by the Don River doni katasztrófa

disaster of Mohács mohácsi katasztrófa

disclose leleplez, feltár

discontent elégedetlenség

discover felfedez, felfed

discovery felfedezés, felfedés

discriminate megkülönbözetet, különbséget tesz

discrimination diszkrimináció

disease betegség

disinflation infláció enyhítése

disintegration felbomlás

disintegration of the colonial system a gyarmati rendszer felbomlása

disintegration of the Soviet system a szovjet rendszer felbomlása

disintegration szétesés, bomlás

dismiss elbocsát, felmond

dismissal elbocsátás, felmondás

disorganization szervezetlenné válás, felbomlás

dispossess megfoszt valamitől, kisajátít

dispossession megfosztás, kisajátítás

disprove megcáfol

disprove a statement állítást megcáfol

disregard prerogatives eltörli az előjogokat

Dissident movement disszidens mozgalom

dissident másként gondolkodó

dissolution feloszlatás, felszámolás

dissolve felbont, feloszlat

distinguish megkülönböztet

distinct administrative unit különálló közigazgatási egység

distribute kioszt, szétoszt

distribution area területi megoszlás

distribution eloszlás, kiosztás, szétosztás

distrust bizalmatlanság

diversification sokoldalúság; diverzifikálás

diversification of the economy a gazdaság sokoldalúvá fejlesztése

Dnieper River Dnyeper folyó

Dniester Dnyiszter

Dobriansky, Adolf Adolf Dobránszky

Dobrudja Dobrudzsa

dog tag dögcédula

domestic commerce belkereskedelem

domicile lakóhely, telephely

dominant ideology uralkodó ideológia

dominion domínium

Don Cossacks doni kozákok

Don River Bend Tragedy doni katasztrófa

Don River Don folyó

Donbas Donbász, Don-vidék

door-to-door háztól házig

Drave Dráva

drift mozgás, áramlás

Dual Monarchy duális monarchia

dual monarchy duális monarchia

Dukhnovych Society Duchnovics Társaság

Dukhnovych, Oleksander Olekszander Duhnovics

Dukla Pass, the Dukla-hágó

dummy stróman

duration időtartam

duration of life élettartam

duress kényszerítés, erőszak

Dutch East India Company Holland Kelet-Indiai Társaság

duty-free vámmentes

duty-free territory vámmentes övezet

E

early Slavs, the korai szlávok

East Berlin Kelet-Berlin

East Germany Kelet-Németország

Eastern Front keleti front

Eastern Partnership Program Keleti Partnerség Program

eastern province keleti tartomány

Eastern Question keleti kérdés

Eastern Slavs keleti szlávok

Eastern-origin hypothesis keletről való származás elmélete

Eastern-rite keleti rítusú/szertartású

ebb apály; apad

ebb and flow árapály
Economic and Monetary Union Gazdasági és Monetáris Unió
economical gazdaságos, takarékos
economic crisis gazdasági válság
Edict of Tolerance türelmi rendelet
educational centre oktatási központ
educational institutions oktatási intézmények
effect következmény, eredmény; okoz, eredményez
egalitarian egyenlősítő, egalitárius
egalitarianism egyenlősdi
elect for a term of four years négy évre választ
elections választások
electoral commission választási bizottság
electoral pact választási paktum
emancipation emancipáció
embassy nagykövetség
embourgeoisement polgárivá, burzsoává válás
emergency szükséghelyzet, kényszerhelyzet
emigrate abroad külföldre emigrál
emigration kivándorlás, emigráció
empathy beleélés, empátia
empire birodalom
Empire, the a Brit Birodalom
empirical tapasztalati, empirikus
empiricism empirizmus
Ems Ukase emszi ukáz/rendelet
enact elrendel, törvénybe iktat
enact a law törvényt becikkelyez
enactment törvénybeiktatás, rendelet
"enemies of the people" a nép ellenségei
energy crisis energiaválság
enforcement kikényszerítés, érvényesítés
engender előidéz, okoz
English Channel a La Manche Csatorna

English edition angol kiadás

enjoy rights jogokat élvez

enlarge nagyobbít, gyarapít; gyarapodik

enlargement of the European Union az Európai Unió bővítése

enlightened absolutism felvilágosult abszolutizmus

enlightened rulers felvilágosult uralkodók

Enlightenment felvilágosodás

Entente antant

enterprise vállalat

entitle feljogosít

entity entitás

eparchial egyházmegyei

eparchial administration egyházmegyei kormányzás

eparchial seminary egyházmegyei szeminárium

eparchy egyházmegye

epidemics járványok

equal rights egyenlő jogok

escalate fokoz, fokozódik

escalate armaments fokozza a fegyverkezést

escalation fokozás, fokozódás

establish alapoz, megalapít

establishment alapítás; vállalat

estate uradalom

estate of Mukachevo/Munkács munkácsi uradalom

estimate becslés, értékelés; becsül, értékel

estimated number becsült szám

estimation becslés

ethnic etnikai

ethnic background etnikai hattér

ethnic Germans etnikai németek

ethnic group etnikai csoport

ethnic minority etnikai kisebbség

ethnocentrism faji központúság, etnocentrizmus

Eurasian steppe eurázsiai füves puszta

Euro-Atlantic institutions euroatlanti intézmények

Euromaidan Euromajdan

European európai

European and Euro-Atlantic alliances európai és euroatlanti szövetségek

European Court of Human Rights Európai Emberi Jogok Bírósága

European Court of Justice Európai Bíróság

European Economic Community Európai Gazdasági Közösség

European homeland európai szülőföld

European Investment Bank Európai Beruházási Bank

European People's Party Európai Néppárt

European Recovery Program Európai Fejlesztési Terv, Marshall-segély

eurosceptic euroszkeptikus

evasion of the law törvény kijátszása

eve of the revolution, the a forradalom előestéjén

executive committee végrehajtó bizottság

exercise influence on sg hatást gyakorol vmre

exile száműz

existence létezés

exorbitant túlzott

exorbitant interest uzsorakamat

expand the use of minority languages kiterjeszti a kisebbségi nyelvhasználatot

expert szakértő

expert's award szakértői döntés

exploitation kizsákmányolás

explosion robbanás, kitörés

export kivitel; kivisz, exportál

export balance aktív kereskedelmi mérleg

external külső, külföldi

extra income extra jövedelem

extreme nationalism szélsőséges nacionalizmus

F

fabricate gyárt, készít

fact tény, körülmény

fact-finding ténymegállapítás; adatgyűjtés

fact-finding commission ténymegállapító bizottság

fact-finding inquiry ténymegállapító vizsgálat

facticity tényszerűség, fakticitás

factor tényező

facsimile hasonmás, fakszimile

failure balsiker, kudarc

failure of crop rossz termés

failure of negotiations tárgyalások eredménytelensége

fall bukás

fall of Constantinople Konstantinápoly bukása

false consciousness hamis tudat

falsification hamisítvány, hamisítvány

falsify (meg)hamisít

family tree családfa

Famine of 1932-33 (Holodomor) 1932-33-as éhínség (holodomor)

fancies luxuscikkek, divatáruk

fascism fasizmus

fascist fasiszta

fascist Italy fasiszta Olaszország

Fastiv Fasztyiv

February Revolution of 1917 1917-es februári forradalom

federal szövetségi, az USA egész területére kiterjedő

Federal Reserve Bank Szövetségi Tartalék Bank (USA)

Federal Union of European Nationalities (FUEN) Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója

Federation of Young Democrats Fiatal Demokraták Szövetsége

feminine női, nőies

feminism feminizmus

feminization elnőiesedés, feminizálódás

Fertile Crescent Termékeny Félhold

fertile termékeny

fertility termékenység

fetish fétis, bálványozott tárgy

feudal feudális

feudalism feudalizmus

feudal-like economic system feudális jellegű gazdasági rendszer

fiction fikció

fight for freedom szabadságért harcol

fight on the side of Germany Németország oldalán harcol

finance committee pénzügyi bizottság

financial backing pénzügyi támogatás

find common ground for negotiations közös tárgyalási alapot talál

Finnic tribes, the finn törzsek

Finno-Ugric finnugor

fire tűz(vész); elbocsát

fire loss tűzkár

First Vienna Award első bécsi döntés

first wave, the az első hullám

First World War első világháború

Five-Year Plan ötéves terv

flag zászló, lobogó

flood ár, dagály

fluctuate ingadozik, hullámzik

fluctuation ingadozás, hullámzás

fluctuation in exchange árfolyam-ingadozás

fluctuation in prices áringadozás

flunctuation of manpower munkaerő-vándorlás

forced erőltetett

forced collectivization erőltetett kollektivizáció

forced industrialization feszített ütemű iparosítás

forces of production termelőerők

foreign idegen, külföldi

foreigner külföldi

foreign aid külföldi segély

foreign commerce külkereskedelem

foreign committee külügyi bizottság

foreign invasion idegen invázió

forest erdő

forest lands erdős terület

forest rangers erdőkerülők

forestalling spekulációs felvásárlás

forestry erdőgazdaság

forge hamisít

forgery hamisítás, hamisítvány

formal formális, szakszerű

formal training intézményes képzés

formation alapítás, kialakulás

former egykori

former Habsburg Empire egykori Habsburg Birodalom

found alapít, létesít

foundation alapítás

founder alapító

founders' meeting alakuló közgyűlés

"founding father" alapító atya

Fourth Ukrainian Front Negyedik Ukrán Front

four-year term négyéves időszak

fragmentation felaprózódás

fragmentation of holdings földbirtokok felaprózódása

framework keret

franchise választójog

Franciscans ferencesek

Frankfurt school frankfurti iskola

fraternal communist governments baráti kommunista kormányok

free szabad; szabadon; felszabadít

free competition szabad verseny

free interview kötetlen interjú

free market szabad piac

free peasants szabad parasztok

free state szabad állam

free trade szabad kereskedelem

free trade area szabad kereskedelmi övezet

free-competition capitalism szabadversenyes kapitalizmus

freedom szabadság

French Revolution francia forradalom

Friends of Hungary Foundation Magyarország Barátai Alapítvány

frontier control határellenőrzés

frontier district határkörzet

frontier határ

frontier station határállomás

frontier trade határszéli kereskedelem

fuel tűzelőanyag, üzemanyag, fűtőanyag

fulfill teljesít

fulfill conditions feltételeket teljesít

fulfillment teljesítés

full attention teljeskörű figyelem

full-scale attack teljeskörű támadás

fund alap, pénzalap; konszolidál

Fundamental Law of Hungary Magyarország Alaptörvénye/Alkotmánya

"Funeral Oration" Halotti beszéd

funeral temetés

fusion egyesülés, fúzió

G

gage zálog; elzálogosít

gain a two-thirds majority in Parliament megszerzi a parlamenti mandátumok kétharmadát

Galicia Galícia

Galician Diet galíciai tartománygyűlés

Galician metropoly galíciai metropolita/érsek

Galician Star (Zoria Halytska) Galíciai Csillag (Zorja Halicka) [az első ukrán nyelven kiadott újság]

garble elferdít, meghamisít

gazette hivatalos közlöny; hivatalos lapban közöl

gendarme csendőr

gendarmerie csendőrség

general általános, egyetemes

general crisis of capitalism a kapitalizmus általános válsága

general election általános választás, országos képviselőválasztás

Geneva Convention, the a Genfi Egyezmény (Konvenció)

gens nemzetség, klán

genteel úri, előkelő

gentry dzsentri

geopolitical geopolitikai

geopolitical cornerstone geopolitikai sarokkő

geopolitical significance geopolitikai jelentőség

Gepids gepidák

German colonists német telepesek

German Democratic Republic (East Germany) Német Demokratikus Köztársaság (Kelet-Németország)

Germanic germán

Germanophile germanofil, németérzelmű

German-Soviet Nonaggression Pact német-szovjet megnemtámadási szerződés

gerontocracy vének uralma, gerontokrácia

ghetto gettó

glasnost ("openness") glásznoszty, „nyíltság"

glass works üveggyár

global globális

global domination világuralom

globalization globálissá válás, globalizálódás

go bankrupt csődbe megy

gold arany

gold backing aranyfedezet

gold basis aranyalap

gold standard aranyalap

Golden Bull, the Aranybulla

Gombaszög Summer Camp Gombaszögi Nyári Tábor

good auspices kedvező kilátások

Gorbachev, Mikhail Mihail Gorbacsov

Goths gótok

govern kormányoz, irányít; meghatároz

governing uralkodó; mérvadó

government kormány

government control kormányzati ellenőrzés

government intervention állami beavatkozás

governmental kormányzati

government-in-exile emigráns kormány

"Governing Prince" vezérlő fejedelem (II. Rákóczi Ferenc)

governor kormányzó

grand coalition nagy koalíció

Grand Prince nagyfejedelem

Grand Prince Árpád Árpád nagyfejedelem

grant a concession engedélyt/koncessziót ad

Great Cross of Hungary's Order of Merit a Magyar Érdemrend Nagykeresztje

Greater Hungary Nagy-Magyarország, a történelmi Magyarország

Greater Moravia Nagy-Morvaország

Greek Catholic görögkatolikus

Greek Catholic priests görögkatolikus papok

Gregorian calendar Gergely-naptár

gross domestic product (GDP) bruttó hazai össztermék

gross national product (GNP) bruttó nemzeti termék

growth növekedés

growth-rate növekedési ütem, növekedési ráta

guarantee szavatosság, kezeskedés; szavatol, kezeskedik

guarantor jótálló, kezes

guest-worker vendégmunkás

guild céh

H

“Habsburg liberators” Habsburg felszabadítók

Habsburg rulers Habsburg uralkodók

Hadiach Hagyacs

Hague Rules Hágai Szabályzat

Hall of Mirrors in Versailles a versailles-i palota tükörterme

Halych principality Halicsi Fejedelemség

hamlet falucska

happiest barrack within the Eastern Bloc a szocialista országok legvidámabb barakkja

harbour kikötő

harmonization egybehangolás

harmonization of measures intézkedések egyeztetése

harvest aratás

harvest prospects terméskilátások

Hasidic haszid

have good business connections jó üzleti kapcsolatai vannak

hazard kockázat; kockáztat

hazardous kockázatos

headquarters főhadiszállás, központ, székhely

heavy industry nehézipar

Hebrew héber

hegemony hegemónia

Helsinki Final Act Helsinki Záróokmány

heredity öröklődés

heroic hősies

heroic sacrifice hősies áldozat

hesitate ingadozik, habozik

heterogeneity különneműség, heterogenitás

Hetman state (Hetmanate) hetmani állam (Hetmanátus)

hidden rejtett

hierarchy hierarchia

high culture magaskultúra

Highlands Program hegyvidéki akció

high-ranking magas rangú

high-ranking official magas rangú hivatalnok

hinder akadályoz, gátol

hinterland hátország

historic borders történelmi határok

historic commemorations történelmi megemlékezések

historic counties történelmi vármegyék

historic reconciliation történelmi megbékélés

historical történelmi, történeti

historical continuity történelmi kontinuitás

historical memory történelmi emlékezet

historical mythology történelmi mitológia

historical sociology történeti szociológia, történelmi szociológia

historical time series múltbeli idősorok

holder birtokos, birtokban tartó

holding vagyon, vagyonrész

Holodomor mesterségesen előidézett éhínség Ukrajnában (1932–33)

holy szent

Holy Alliance Szent Szövetség

Holy Crown Szent Korona

Holy Roman Empire Szent Római Birodalom

holy text szent szöveg

home hazai, belföldi

Home Army, the Honi Hadsereg

home craft háziipar

home market belföldi piac

homeland szülőföld

horde horda

House of Habsburg Habsburg-ház

House Speaker of the Hungarian National Assembly a Magyar Országgyűlés elnöke

human emberi

human capital humántőke

human resources emberi erőforrások

humanrights emberi jogok

Hungarian magyar

Hungarian Academy of Sciences Magyar Tudományos Akadémia

Hungarian Central Statistical Office Központi Statisztikai Hivatal

Hungarian conquest monument in Verecke Pass Vereckei magyar honfoglalási emlékmű

Hungarian Democratic Alliance in Ukraine Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ)

Hungarian Honvéd Army Magyar honvéd hadsereg

Hungarian Kingdom Magyar Királyság

Hungarian nation magyar nemzet

Hungarian People's Party of Transylvania (EMNP) Erdélyi Magyar Néppárt

Hungarian politics magyar politika

Hungarian public, the magyar nyilvánosság

Hungarian revolutionaries, the magyar forradalmárok

Hungarian Socialist Party Magyar Szocialista Párt

Hungarian Workers' Party Magyar Dolgozók Pártja

Hungarian-language press magyar nyelvű sajtó

Hungarians abroad külholni magyarság

Hungarophile magyarbarát

hungarophobia hungarofóbia

Hunnic Empire, the Hun Birodalom

Huns, the hunok

hunter vadász

Hutsul hucul

hydrocarbon szénhidrogén

hypothecate elzálogosít

hypothesis feltételezés, hipotézis

hysteria hisztéria

I

ice-breaker jégtörő hajó

identification azonosság megállapítása, azonosítás

identify azonosít; megállapít

identity identitás, azonosság

illegal törvénytelen, jogtalan

illiterate írástudatlan

illustrated illusztrált

illiterate masses írástudatlan tömegek

IMF loan IMF-kölcsön

imitate utánoz

imitation utánzás; hamisítvány

immigrant bevándorló

immigrant labourer vendégmunkás

immigrant worker vendégmunkás

immigration authorities bevándorlási hatóságok

immigration bevándorlás

imperial court császári udvar

imperial troops birodalmi seregek

implosion of Communism a kommunizmus összeomlása

import behozatal, import; behoz, importál

impulse ösztönzés, impulzus

in accordance with European norms az európai normáknak megfelelően

in common közösen

income jövedelem, kereset

incorporate egyesít(ett); egyesül(t)

incorporation egyesítés, bekebelezés

Independent Smallholders Party Független Kisgazdapárt

Indo-European indo-európai

Indo-European tribes indoeurópai törzsek

industrial ipari

industrial growth ipari növekedés

industrial planning ipari tervezés

Industrial Revolution ipari forradalom

industrial sector ipari szektor

industrial society ipari társadalom

industrialization iparosítás

industrialize iparosít

industry ipar, üzem

inequality egyenlőtlenség

infant mortality csecsemőhalandóság

inflation infláció, pénzhigítás

inflation policy inflációs politika

inflation rate inflációs ütem

inflation spiral inflációs spiral

influence befolyás

influential befolyásos

inform tájékoztat, értesít

informal informális, nem hivatalos

informal organization nem hivatalos szervezet

information exchange információcsere

information explosion információrobbanás

information flow információáramlás

information given in confidence bizalmas információ

information hír, információ, értesítés

infrastructure infrastruktúra

infringe megszeg, megsért

infringe a law megszegi a törvényt

infringe a rule megszegi a rendeletet

infringement megszegés, megsértés

infringement of a contract szerződésszegés

infringement of a law törvényszegés

infringement of rights jogsértés

initial campaign bevezető kampány

initial kezdő, kezdeti

injustice igazságtalanság

inland hazai, belföldi

inofficial nem hivatalos

insolvency fizetésképtelenség, csőd

insolvent fizetésképtelen

inspector felügyelő, ellenőr

installation beiktatás, felszerelés

institutional framework intézményi keret

insure biztosít

integral lényeges, mellőzhetetlen

integrate kiegészít, egyesít

integration egyesítés, beolvasztás

integration into the world market bekapcsolódik a világgazdaságba

integration of Roma communities roma közösségek integrációja

integrity teljesség, oszthatatlanság

intellectual elite értelmiségi elit

intellectual property szellemi tulajdon

intellectual értelmiségi

intelligence bureau információs iroda

intelligence hír, információ, értesülés

interest érdekesség, fontosság, érdeklődés, érdekeltség; érdeklődik

interfere beavatkozik; zavar, akadályoz

interference beavatkozás, akadályoztatás

interference in internal affairs belügyekbe való beavatkozás

intergovernmental kormányközi

interim időközi, ideiglenes

interim committee ideiglenes bizottság

interim report évközi jelentés

internal colonialism belső gyarmatosítás

internal commerce belkereskedelem

internal exile belső száműzetés

International Monetary Fund Nemzetközi Valutaalap (IMF)

international nemzetközi

International Bank for Reconstruction and Development Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank

international borders nemzetközi határok

international context nemzetközi kontextus

international economy világgazdaság

international peace conference nemzetközi békekonferencia

international politics nemzetközi politika

International Red Cross Nemzetközi Vöröskereszt

international stage nemzetközi színpad

internment camps internáló táborok

interrupt megszakít, félbeszakít

interrupt relations megszakítja a kapcsolatokat

interruption of relations a kapcsolatok megszakítása

interstate agreement államközi egyezmény

interstate államközi

intervene közbenjár, közbelép

intervention beavatkozás, közbenjárás

interwar a két (világ)háború közötti

interwar Czechoslovakia Csehszlovákia a két világháború között

interwar period két világháború közötti időszak

interwar years a két világháború közötti évek

intra-regional régión belüli

intra-trade szakmaközi

introduction bevezetés

invalid érvénytelen, hatálytalan

invalidate érvénytelenít, hatálytalanít

investigate kikutat, megvizsgál, tanulmányoz

investigation nyomozás, kutatás, tanulmányozás

investigator kutató, vizsgáló

investment beruházás, befektetés

investments abroad külföldi befektetések

investor befektető, beruházó

iron vas

Iron Age vaskor

Iron Curtain vasfüggöny

iron works vasgyár

irredentism irredentizmus

irredentist irredenta

irredentist actions irredenta akciók

irredentist movement irredenta mozgalom

irrefutable megcáfolhatatlan

irrefutable evidence megcáfolhatatlan bizonyíték

irregular szabálytalan, szabályellenes

irrevocable visszavonhatatlan

irrevocable decision visszavonhatatlan döntés

irrigation farming öntözéses gazdálkodás

irrigation öntözés

issue kibocsátás, forgalomba hozatal; kibocsát, forgalomba hoz

Istanbul Isztambul

item tétel, adat

J

Jacobin jakobinus

Jacobin movement in Hungary magyarországi jakobinus mozgalom

Janissaries janicsárok

Janissary revolt janicsárfelkelés

Japan Japán

Japanese japán

Jehova's Wittnesses Jehova Tanúi

jeopardize veszélyeztet, kockáztat

jeopardy veszély, kockázat

Jesuit Order Jezsuita-rend

Jesuits, the jezsuiták

Jew zsidó

jewel ékszer

Jewish-Christian community zsidó-keresztény kultúra

Jewish gymnasium in Munkács munkácsi zsidó gimnázium

Jewish intellectuals zsidó értelmiségiek

"Jewish Law" zsidótörvény

Jewish parties zsidó partook

Jewish religion zsidó vallás

Jewish schools zsidó iskolák

jihad dzsihád, muzulmán szent háború

job munka, munkafeladat; munkakör

job creation munkahelyteremtés

jobbery spekuláció, tőzsdei üzérkedés

Jobbik-Movement for a Better Hungary Jobbik Magyarországért Mozgalom

jobless munkanélküli

join csatol, egyesít

joint action közös fellépés

joint committee vegyes bizottság

Josep II II. József

Josephine reforms jozefinista reformok

Josephinism jozefinizmus

Judaism judaizmus

judge biro

judge of the royal court országbíró

judgement ítélet, vélemény

judicature igazságszolgáltatás

judicial custom bírói gyakorlat

judicial murder justizmord

judicial reform bírósági reform

Julian calendar Juliánusz naptár

junta junta, katonai klikk

jurisdiction joghatóság, igazságszolgáltatás

jurist jogász

juristic jogi, jogászi

juror esküdt

jury esküdtbíróság, esküdtszék

justice igazság

justified igazolt

justify indokol, megokol

juvenile delinquency fiatalkorú bűnözés

juvenile labour fiatalkorú munkások

K

Kádár regime Kádár-rendszer

kalashnikov kalasnyikov

Kamianets-Podilskyi Kamjanec-Pogyilszkij

kamikaze kamikáze

kamikaze attack kamikáze támadás

Katyn massacre katyni mészárlás

keep justice and order rendet és igazságot teremt

Kerch Kercs

Kerch Peninsula Kercs-félsziget

Kerch Strait Kercsi-szoros

key figure kulcsfigura

khaganate kaganátus

khan kán

khanate kánság

Khazar kazár

Khmelnytsky, Bohdan Bohdán Hmelnickij

Khortytsia Island Hortica-sziget

Khotyn region Hotyin-régió

kidnapping emberrablás

kill öl, gyilkol

killer gyilkos

kin rokon

kindred languages rokon nyelvek

king király

kingdom királyság

king-maker királycsináló

kinglet bábkirály

kinship rokonság

Klitschko, Vitali Vitalij Klicsko

knell harangszó

knight lovag

knight service lovagi szolgálat

knowledge tudás, ismeret

knowledge-based society tudásalapú társadalom

Koran Korán

Kosovo Koszovó

Kosovo conflict koszovói konfliktus

Kossuth cult Kossuth-kultusz

Kotlarevskyi, Ivan Ivan Kotljárevszkij

Kravchuk, Leonid Leonyid Kravcsuk

Kremlin Kreml

Kuchma, Leonid Leonyid Kucsma

kulak kulák, gazdagparaszt

kurgan kurgán

kuruts kuruc

Kuruts War of Independence kuruc szabadságharc

Küçük Kaynarca, Peace Treaty of kücsük-kajnardzsi béke

Kyiv Kijev

Kyiv principality Kijevi Fejedelemség

Kyivan Cave Monastery Kijevi Barlangkolostor

Kyivan Mohyla Academy Kijevi Mohila Akadémia

Kyivan Rus' Kijevi Rus

L

label felirat, árujegy; feliratoz, megcímez

labour munka

labour agreement munkaszerződés

labour market munkaerőpiac, munkapiac

labour movement munkásmozgalom

labour power munkaerő

land (száraz)föld; partra tesz, kirak

land distribution földosztás

land register telekkönyv

landlord földesúr

language nyelv

language of instruction tanítási nyelv

language question nyelvkérdés

lapse múlás; múlik, hatályt veszt

lapse of time az idő múlása

late Middle Ages késő középkor

Latinize latinosít

law törvény, jog

law adviser jogi tanácsadó

law in force hatályos/érvényben lévő törvény

law of practice eljárási jog

law of supply and demand kereslet és kínálat törvénye

law of war hadijog

lawful törvényes

lawful currency törvényes fizetési eszköz

lawful owner jogos tulajdonos

lawful representative törvényes képviselő

"lawful revolution" törvényes forradalom

law-governed process törvényszerű folyamat

leading vezető, kezdeményező

leading article vezércikk

lease (haszon)bérlet; bérbe ad/vesz

Left-Bank Ukraine Balparti Ukrajna

left-wing baloldali

left-wing intellectuals baloldali értelmiségiek

legal törvényes, jogos

legal basis törvényes alap

legal person jogi személy

legation követség

Legion of Ukrainian Sich Riflemen Ukrán Szicslövészek Légiója

legislation törvényhozás, jogalkotás

legitimacy for Habsburg rule a Habsburg uralom legitimációja

legitimate törvényes, jogos

legitimists legitimisták, királypártiak

Lemko lemkó

Lemko Region Lemkó Régió

lend-lease kölcsönbérlet

letter of law, the a törvény betűje

lettergram levéltávirat

levy adószedés; kivet, beszed

Liatorytsia River Latorca folyó

liberal democratic system liberális demokratikus rendszer

liberal laws liberális törvények

Liberal Party Liberális Párt

liberal-minded liberális gondolkodású/felfogású

liberty szabadság

liberty of action cselekvési szabadság

life cycle életciklus

life sentence életfogytig tartó szabadságvesztés

lineage származás, leszármazás

liquidate felszámol, megszüntet

liquidation likvidálás, felszámolás

liquidator felszámoló

list jegyzék, lista; jegyzékbe foglal, felsorol

list of 12 demands Tizenkét pont

list of maps térképek jegyzéke

list of tables táblázatok jegyzéke

literary language irodalmi nyelv

literary standard irodalmi norma

literate írni-olvasni tudó

Little Entente kisantant

Little Russia Kisoroszország

Little Russian kisorosz

little tolerance csekély mértékű tolerancia

“little work” (malenykij robot) „kis munka” (málenykij robot)

liturgical language liturgikus nyelv

living standard életszínvonal

lobby lobbi

local activists helyi aktivisták

location elhelyezkedés, telepítés

Lombardy Lombardia

long-range estimates távlati becslések

long-standing régóta fennálló

long-standing fears régóta fennálló félelmek

lord-sheriff főispán

loss adjuster kárbecslő

loss veszteség, kár

loss-making veszteséges

“lost Hungarian lands” elveszett magyar földek

Lower Austria Alsó-Ausztria

Lower House alsóház

lower nobility kisnemesség

lower table of Parliament az országgyűlés alsótáblája

loyalty to Hungary Magyarországhoz való hűség

Lviv Lviv, Lemberg

Lytvyn Bloc Litvin Blokk

M

machine gép

machine breaking géprombolás

machine gun géppuska

magazine-rifle ismétlőfegyver

magnates mágnások, főúrak

magnate family mágnás/ főúri család

magyarization magyarosítás (pejoratív értelemben)

maid of honour udvarhölgy

Maidan (Independence Square) Majdan (Függetlenség tere)

Maidan protesters a Majdon-mozgalomban résztvevő tiltakozók

maintain law and order fenntartja a rendet

major power nagyhatalom

make a favourable impression kedvező hatást tesz

make an estimate felbecsül

make efforts erőfeszítéseket tesz

make laws public közzétesz a törvényeket

make permanent home állandó lakhelyet létesít

man of consequence tekintélyes ember

man of enterprise vállalkozó szellemű ember

mandatory work kényszermunka

manhood suffrage férfi választójog

manifest injustice nyilvánvaló igazságtalanság

mankind emberiség

manor nemesi földbirtok

manor court úriszék

manorial estate földesúri birtok

manumission compensation úrbéri örökváltság

Maoism maoizmus

March Youth márciusi ifjak

Margarethe, Operation Margaréta-hadművelet

Maria Theresa Mária Terézia

maritime commerce tengeri kereskedelem

maritime law tengerjog

market fragmentation a piac felaprózódása

market town mezőváros

martial exercise hadgyakorlat

martial law haditörvény

martyr mártír

Martyrs of Arad aradi vértanúk

marxism marxizmus

marxism-leninism marxizmus-leninizmus

mass tömeg, halom, rakás

mass communication tömegkommunikáció

mass consumption tömegfogyasztás

mass culture tömegkultúra

mass demonstrations tömegdemonstrációk

mass deportation tömeges kitelepítés

mass destruction weapons tömegpusztító fegyverek

mass media tömegkommunikációs eszközök

massacre mészárlás

mass-grave tömegsír

masterful warriors mesteri harcosok

material condition lényeges feltétel

matriarchal matriarchális

matriarchy anyajogú társadalom, matriarchátus

matrilineal anyaági, matrilineális

maturation érés, kifejlődés,kialakulás

Media Act médiatörvény

medieval középkori

medieval state középkori állam

Mediterranean world, the mediterrán világ

meet annually évenként találkozik

meeting at Yalta jaltai találkozó

melting pot olvasztótégely (USA)

memorials emlékiratok

Menshevik mensevik

mercantile theory merkantilista teória

mercantilism merkantilizmus

mercantilist merkantilista

mercantilist economy theory merkantilista gazdasági elmélet

merchant kereskedő

merchant bank kereskedelmi bank

metropolitan érsek, metropolita; nagyvárosi

mid-1930s, the az 1930-as évek közepe

Middle Ages, the középkor

middle class középosztály

Middle East Közel-Kelet

middle-of-the-road policy középutas politika

Migration Period népvándorlás kora

migration vándorlás

militarism militarizmus

military assistance katonai segítség

military campaign katonai hadjárat

military conflict katonai konfliktus

military district katonai kerület/körzet

military draft katonai behívás

military duty kötelező katonai szolgálat

military elite katonai elit

military events katonai események

Military Frontier Határőrvidék

military government katonai közigazgatás

military parade katonai díszszemle

military preparations katonai előkészületek

military rule katonai uralom

military service katonai szolgálat

military-industrial complex katonai-ipari komplexum

minefield aknamező

mineral-rich nyersanyagokban gazdag

minimum wage minimálbér

mining exploration bányászati kutatás

mining town bányaváros

Ministry of Human Capacities Emberi Erőforrások Minisztériuma

ministry officials minisztériumi tisztségviselők

minorities kisebbségek

minority kisebbség

minority language kisebbségi nyelv

minority rights kisebbségi jogok

Minsk agreement minszki megállapodás

misery szegénység

mixed economies vegyes gazdaságok

mixing of races fajok keveredése

Mizhhiria Mizshirja, Ökörmező

mobilization mozgósítás

mobilize mozgósít

mobilize politically politikailag mobilizál

model state mintaállam

modern history újkori történelem

modern man mai ember

modern-day terms mondernkori fogalmak

monarchical monarchikus

monarchist monarchista

money laundering pénzmosás

Mongol attacks mongol támadások

Mongol invasionmongol invázió

Mongol yoke mongol iga

monocultural economy monokultúrás gazdaság

moon landing holdraszállás

Moravia Morvaország

Moravian state morva állam

morganatic marriage rangon aluli házasság

mortality halálozás

mortgage jelzálog

Moscovite moszkovita

Moscow Moszkva

"Moscow time" moszkvai idő

mosque mecset

Most-Híd Slovak-Hungarian party Most-Híd szlovák-magyar vegyespárt

mounted combat lovasütközet

mud brick vályogtégla
Munkács castle munkácsi vár
Mukachiv, Mukachevo Munkács
multicultural multikulturális
Munich Pact, the müncheni egyezmény
municipality települési önkormányzat
Muslim muzulmán
Muslim World iszlám világ
muzhik muzsik, orosz szegényparaszt
muzzleloader előltöltős fegyver
mystery rejtély, titok
myth monda, rege
mythology mitológia

N

name név
nameless grave jeltelen sír
Naples Nápoly
Napoleonic napóleoni
Napoleonic Era napóleoni éra
Napoleonic Wars napóleoni háborúk
Narodovtsi narodovecek
narrow victory nehezen megszerzett győzelem
nation nemzet
national nemzeti
national accord nemzeti egyetértés
national anthem nemzeti himnusz
national awakening nemzeti ébredés
National Council Nemzeti Tanács
national debt államadósság
national forces nemzeti erők

National Foreign Trade Council Külkereskedelmi Tanács az USÁ-ban

national hero nemzeti hős

national holiday nemzeti ünnep

national identity nemzeti identitás

national interes reconciliation országos érdekegyeztetés

national interest nemzeti érdek

national minority nemzeti kisebbség

national movements nemzeti mozgalmak

national orientation nemzeti orientáció

national pride nemzeti büszkeség

national revival nemzeti újjászületés

National Roundtable Nemzeti Kerekasztal

national self-determination nemzeti önrendelkezés

national survival nemzeti túlélés

nationalism nacionalizmus

nationalities law nemzetiségi törvény

"nationalities problem" „nemzetiségi kérdés"

nationalization államosítás

national-religious oppression nemzeti-vallási elnyomás

national-socialism nemzetiszocializmus

nation-state nemzetállam

nationwide movement országos mozgalom

native industry hazai ipar

NATO summit NATO-csúcstalálkozó

natural decrease természetes népességcsökkenés

natural frontiers természeti határok

natural law természetjog

natural person természetes személy

natural rights alapvető jogok

Nazi náci

Nazi Germany náci Németország

Nazy Germany's invasion a náci Németország inváziója

negative force negative erő

negotiation egyeztetés

neocon neokon, újkonzervatív

neoconservative újkonzervatív

neoliberalism neoliberalizmus

nepotism rokonpártolás, nepotizmus

Nestor the Chronicler Nesztor krónikás

new Cold War új hidegháború

New Economic Mechanism új gazdasági mechanizmus

New Economic Policy (NEP) Új Gazdasági Politika

New Model Army új típusú hadsereg (Oliver Cromwellé)

new order új rend

New Order in Europe az európai Új Rend

new state új állam

newly industrializing countries újonnan iparosodó országok

news ban hírzárlat

newspaper with a wide circulation nagypéldányszámú újság

NKVD (People's Commissariat for Internal Affairs) NKVD (Belügyi Népbiztosság)

no man's land senki földje

noble nemes

noble county nemesi vármegye

nomadic nomád

nomadic tribal peoples nomád törzsi népek

nominations committee jelölő bizottság

non-agression pact megnemtámadási egyezmény

non-alignment politikai semlegesség

Nonaligned Nations el nem kötelezett országok

non-Communist nem kommunista

non-governmental organization (NGO) nem kormányzati szervezet/civil szervezet

non-Hungarian nem-magyar

non-Hungarian inhabitants nem-magyar lakosok

non-nobles nem-nemesek

non-work day munkaszüneti nap

norm norma, szabály

Normanist theory normann-elmélet

North America Észak-Amerika

nose count népszámlálás
notarial deed közjegyzői okirat
notarially certified közjegyzőileg hitelesített
notary jegyző
notary public közjegyző
Nothern Ireland Észak-Írország
nuclear nukleáris
nuclear family nukleáris család
nuclear power station atomerőmű
nuclear test kísérleti atomrobbantás
nuclear war atomháború, nukleáris hadviselés
null and void érvénytelen
nullification érvényetelenítés
numismatics numizmatika, éremtan
nuncio nuncius, pápai követ
nuptiality házasodás
Nuremberg Trials nürnbergi per

O

oath eskü
obelisk emlékoszlop, obeliszk
obituary gyászjelentés
objective objektív
objectivity objektivitás
obligatory civil marriage kötelező polgári házasság
observation megfigyelés
observer megfigyelő
observer status megfigyelő státusz
obstruction of justice az igazság akadályoztatása
occupation foglalkozás
occupational foglalkozási

occupational distribution foglalkozás szerinti eloszlás

October Diploma októberi diploma

October Revolution of 1917 1917-es októberi forradalom

Odesa Odessza

offence against the ruler felségsértés

offensive weapon támadó fegyver

office hivatal

officer tiszt

officer corps tisztikar

official hivatalnok; hivatalos

Official Journal Hivatalos Közlöny

official language hivatalos nyelv

official language of the state államnyelv

official name hivatalos név/elnevezés

official religion államvallás

oil crisis olajválság

oil pipeline olajvezeték

oil producer kőolajtermelő

oil reserve kőolajkészlet

oil tanker olajszállító hajó

oil-price explosion olajárrobbanás

Old Sich Régi Szics

Oleh, Prince Oleh fejedelem

oligarch főúr, oligarcha

oligarchic clans oligarchikus klánok

oligarchs oligarchák

oligarchy oligarchia, kevesek uralma

on a bilateral basis bilaterális alapon

one-crop economy monokultúrás gazdaság

one-party egypárti

one-party system egypártrendszer

open air village museum skanzen

Open Door policy nyitott kapuk elve

open letter nyílt level

Open Skies Nyitott Égbolt

operation művelet

operational duty tábori szolgálat

opinion poll közvélemény-kutatás

Opium War ópiumháború

oppidum mezőváros

opposition ellenzék

oppositional parties ellenzéki partook

oppression (el)nyomás

oppression regime elnyomó rendszer

oppressor elnyomó

option lehetőség

oral history szóbeli történelem

Orange Revolution narancsos forradalom

ordeal of battle sorsdöntő csata

order rend

order and law rend és törvény

ordinary ambassador akkreditált nagykövet

ordination pap/püspökszentelés

Organization of Ukrainian Nationalists Ukrán Nacionalisták Szervezete

organizational behaviour szervezeti magatartás

organize demonstrations tüntetéseket szervez

organized crime szevezett bűnözés

oriental despotism keleti önkényuralom

original homeland őshaza

Orthodoxy ortodoxia

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) EBESZ (Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet)

Ostrih Academy Osztrihi Akadémia

Ostrih Bible Osztrihi Biblia

otaman atamán

other-directed kívülről irányított

Ottoman Empire, the az Ottomán Birodalom

Our Ukraine party Mi Ukrajnánk párt

out of the common rendkívüli
outbreak of World War II, the a második világháború kitörése
outflanking manoeuvre átkaroló hadművelet
outline map kontúrtérkép
outrage erőszak, merénylet
outskirts külváros, agglomeráció
overcome legyőz, úrrá lesz
overlord hűbérúr, feljebbvaló
overpopulation túlnépesedés
overproduction túltermelés
oversupply túltermelés
overthrow existing social order megdönti a fennálló társadalmi rendet
ownership tulajdon, tulajdonlás

P

Pacific area csendes-óceáni térség
pacifisim pacifizmus
pacifist movements pacifista mozgalmak, békemozgalmak
pacify kibékít, lecsendesít
pact paktum
pagan revolt pogánylázadás
palace revolution palotaforradalom
Panama Canal Panama-csatorna
Pan-European Picnic Páneurópai Piknik
Pan-Slavic pánszláv
Pan-Slavic agitation pánszláv agitáció
Pan-Slavism pánszlávizmus
papal pápai
papal bull pápai bulla
papal decree pápai dekrétum
Papal Infallibility pápai tévedhetetlenség

papal legate pápai legátus

paramilitary organization félkatonai szervezet

Paris Peace Conference, the párizsi békekonferencia

parish egyházközség

parish church plébániatemplom

parish register egyházi anyakönyv

parlamentarism parlamentarizmus

Parliamentary Assembly of the Council of Europe Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése

parliamentary elections parlamenti választások

parochial egyházközségi

parochial schools egyházközségi iskolák

participatory democracy résztvételen alapuló demokrácia

partisan partizán

Partisan movement in Ukraine, 1918–22 1918–22. évi ukrajnai partizán mozgalom

partition felosztás

partition of Poland Lengyelország felosztása

partition of the world a világ felosztása

party list system listás választási rendszer

Party of National Work Nemzeti Munkapárt

Party of Regions Régiók Pártja

Party of the Hungarian Community Magyar Közösség Pártja (MKP)

party secretary pártfőtitkár

passive resistance erőszakmentes ellenállás

pastoral letter püspöki körlevél

pastoral people pásztornép

pastoralism vándorló állattenyésztés, nomadizmus

patent szabadalom; rendelkezés, patens

paternalism paternalizmus

patriarch of Constantinople konstantinápolyi pátriárka

patriarchal society patriarchális társadalom

patriarchy apajogúság, férfiuralom, patriarchátus

patrilinear apaági

patriotic patrióta

patriotic spirit patrióta szellem

pattern of culture kulturális minta

pattern of thought gondolkodási minta

Paulines pálosok

pauper szegény, nyomorult

pauperization elnyomorodás, pauperizálódás

peace conference békekonferencia

peace march békemenet

peace pact békeszerződés

peace talk béketárgyalás

peacemakers béketeremtők

peasant földműves

Peasant party Parasztpárt

peasant population paraszti lakosság

peasant revolt parasztfelkelés

penal code büntető törvénykönyv

penalty büntetés

people nép

per capita egy főre eső

per cent, percentage százalék

Pereiaslav Treaty perejaszlavi szerződés

perestroika ("restructuring") peresztrojka („átalakítás")

permanent force regurális haderő

persona non grata nem kívánatos személy

petit bourgeois kispolgár

Petliura, Symon Simon Petljura

Petro Poroshenko's Bloc Petro Porosenko Blokk

phenomenon jelenség

philosophy filozófia

Pidkarpatska Rus' Pidkarpatszka Rusz

pilgrim zarándok

pilgrim to Rome római zarándoklat

Pittsburgh Agreement, the pittsburghi egyezmény

placard falragasz

place name helynév

plan terv

planned economy tervgazdálkodás

planning tervezés

plantation ültetvény

pledge guarantees for the territorial integrity garantálja a területi sértetlenséget

plenary session plenáris ülés

plot telek; összeesküvés

plural societies plurális társadalmak

pluralism pluralizmus

Podilia/Podolia Pogyilja/Podólia

pogroms pogromok

Poland Lengyelország

police rendőrség

police sate rendőrállam

policy of non-alignment el nem kötelezett politika

policy irányvonal, eljárás, politika

Polish-Hungarian Friendship a magyar-lengyel barátság

Polish-ruled lengyelek uralta

Politburo Politbüró, a kommunista párt Politikai Bizottsága

political politikai

political activist politikai aktivista

political asylum politikai menedékjog

political changes politikai változások

political circumstances politikai körülmények

political consolidation politikai konszolidáció

political cooperation politikai együttműködés

political culture politikai kultúra

political economy politikai gazdaságtan

political entity politikai entitás

political events politikai események

political expectations politikai számítások

political fate politikai végzet

political figure politikai figura

political influence politikai befolyás

political law államjog
political life politikai élet
political mobilization politikai mobilizáció
political nation politikai nemzet
political orientation politikai orientáció
political party politikai párt
political platform politikai platform
political pressure politikai nyomás
political program politikai program
political question politikai kérdés
political reality politikai realitás
political refugee politikai menekült
political rights politikai jogok
political science politikai tudomány, politológia
political spectrum politikai spectrum
political stabil politikai stabilitás
political structure politikai struktúra
politically correct politikailag korrekt
Politics can be Different Lehet Más a Politika
politics politika
poll közvéleménykutatás
Poltava, Battle of poltavai csata
polyandry többférjűség, poliandria
polygamy többnejűség, poligámia
polytheistic többistenhitű
Pope pápa
popular népszerű, népi
popular culture népi kultura, tömegkultúra
popular insurrection népfelkelés
popular sovereignty népfelség
population népesség, lakosság, populáció
population density népsűrűség
population explosion népességrobbanás
population growth népszaporodás

population movement népmozgalom

population pyramid korfa

Poroshenko, Petro Petro Porosenko

port kikötő

Porte Porta

positive impact pozitív hatás

Positivism pozitivizmus

postal secrecy levéltitok

post-communist posztkommunista

post-industrial society posztindusztriális társadalom, iparosodás utáni társadalom

post-Trianon Hungary a Trianon utáni Magyarország

Potemkin-village Patyomkin-falu, kirakatfalu

potential danger lehetséges veszély

power elite hatalmi elit

power of attorney meghatalmazás

Pragmatic Sanction Pragmatica Sanctio

Prague Prága

Prague Spring, the prágai tavasz

prayer-tower minaret

preaching in the mother tongue anyanyelven való misézés

predecessor elől

prehistoric történelem előtti

prehistoric peoples őskori népek

prehistoric times történelem előtti idők

prejudice előítélet

pre-Munich borders a müncheni egyezmény előtti határok

preparations for war háborús előkészületek

present-day boundary mai határ

president elnök

presidential candidate elnökjelölt

Presidential Council Elnöki Tanács

presidential veto elnöki vétó

Prešov region Eperjes-régió

press sajtó

press censorship sajtócenzúra

press comments sajtókommentárok

press freedom sajtószabadság

pressure from government kormányzati nyomás

pressure group érdekcsoport

pressure nyomás

presume feltételez

presumption of law jogi védelem

pretender trónkövetelő

pre-World War I era az első világháború előtti időszak

price explosion árrobbanás

price mechanism ármechanizmus

price revolution árforradalom

price scissors árolló

price-fixing árrögzítés

priesthood papság

priestly celibacy papi nőtlenség

primate (herceg)prímás

prime minister miniszterelnök

primogeniture elsőszülöttség

principality hercegség

Principality of Galicia-Volhynia Halics-Volinyi Fejedelemség

principle of peaceful co-existence békés egymás melletti élés

principle of scorched earth felperzselt föld taktikája

prison börtön

prison camp börtöntábor

prisoner of war camp/POW camp hadifogolytábor

private army magánhadsereg

private law magánjog

private property magántulajdon

privately-owned magántulajdonú

privatization magántulajdonba adás, privatizáció

privilege előjog, kiváltság

privileged status kiváltságos rang

pro-Bolshevik bolsevikpárti

process folyamat; feldolgoz

proclaim kikiált

proclaim war hadat üzen

proclamation proklamáció

Proclamation of Ukrainian statehood az ukrán államiság kinyilvánítása

pro-Communist kommunista-barát

procrastination késlekedés, halogatás

pro-Czechoslovak csehszlovákbarát

product termék

product abundance termékbőség

production chain termelési lánc

production termelés

pro-European public opinion Európa-párti közvélemény

profane világias, profane

professing Christan hithű keresztény

professional army hivatásos hadsereg

profit haszon, nyereség

profitable business nyereséges üzlet

profiteer üzér

pro-government forces kormánybarát erők

pro-government kormánybarát

progress haladás

progressive movement haladó mozgalom

prohibit tilt

proletarian proletár

proletarian proletár, bérmunkás

proletarianization proletarizálódás, tömeges bérmunkássá válás

proletariate munkásosztály, proletariátus

promise ígéret

propaganda hírverés, propaganda

proper megfelelő

property tulajdon

property line telekhatár

property tax ingatlanadó

prophet próféta

propose ajánl, indítványoz

pro-rata distribution arányos megoszlás

pro-Slovak pressure szlovákbarát nyomás

prosperity and peace békés gyarapodás

prosperous peasants (kulaks) tehetős parasztok (kulákok)

Prosvita (Enlightenment) society Proszvita (Felvilágosodás) Társaság

protect autochthonous minority groupings védi az őshonos kisebbségi népcsoportokat

protection of national minorities nemzeti kisebbségek védelme

protectionist policy protekcionista politika

proto-Slavs előszlávok, protoszlávok

proto-state előállam, protoállam

Pro-Ukrainian activists ukránbarát aktvisták

province tartomány

provisional government ideiglenes kormány

proxy war helyettesek háborúja

Prussia Poroszország

Prussian porosz

public administration közigazgatás, államigazgatás

public avaible publikus

public debt államadósság

public document közokirat

public dues köztartozás

public law közjog

public opinion közvélemény

public property köztulajdon

public service közszolgálat

public sphere nyilvánosság

public utility price cut/decrease in public utility charges rezsicsökkentés

pull factors húzó tényezők

puppet government bábkormány

pursue an ostrich policy struccpolitikát folytat

push factors taszító tényezők

put on the agenda felvesz a napirendre

putsch államcsíny, puccs

Q

qualification képzettség

quality minőség

quarantine karantén

quasi-democracy látszatdemokrácia

queen királynő, királyné

question kérdés

quit office hivataláról leköszön

quota kvóta

quota system kvóta rendszer

R

rabbi rabbi

race faj; verseny

racial hatred fajgyűlölet

racism fajelmélet, rasszizmus

racism faji megkülönböztetés, rasszizmus

racist card rasszista kártya

radical szélsőséges, radikális

Radio Free Europe Szabad Európa Rádió

Ragged Guard, the Rongyos Gárda

railroad junction of Csap/Chop a csapi vasúti csomópont

railway vasút

railway employee vasúti alkalmazott

Rakhiv Rahó

Rákóczi Federation Rákóczi Szövetség

Rákosi-Gerő clique Rákosi-Gerő-klikk

rally politikai nagygyűlés

rapid assimilation gyors asszimiláció

rapidly expanding gyorsan növekvő

rate of inflation inflációs ráta

ratify ratifikál, becikkelyez, jóváhagy

ratings agencies hitelminősítők

raw land termőföld

raw material nyersanyag

reach its peak eléri a csúcsát

reaction válasz (ingerre), reakció

reader-friendly olvasóbarát

realism realizmus

rear-admiral ellentengernagy

reason ok

reason of state államérdek

rebel lázadó, felkelő, zendülő; fellázad

rebel at/against sg fellázad vmi ellen

rebellion lázadás, felkelés, ellenállás

rebirth újjászületés

reburial of Imre Nagy, the Nagy Imre újratemetése

recall from circulation kivon a forgalomból

recatholization rekatolizáció

recession gazdasági visszaesés

reciprocity viszonosság, kölcsönösség

reconciliation of interests érdekegyesítés

record feljegyzés

records irattár, okmánytár

Red Army Vörös Hadsereg

Red Brigades Vörög Brigádok

Red Guard Vörös Gárda

Red Terror Vörös Terror

refer to a committee a bizottság elé terjeszt

reform reform

Reform Age/Era reformkor

Reformation reformáció

Reformed Church református egyház

refugee camp menekülttábor

refugees menekültek

regiment ezred

region region, körzet

regional branches regionális ága

regional distribution területi megoszlás

regionalism regionalizmus

register nyilvántartás, jegyzék

registered Cossacks regisztrált kozákok

regress visszaesik, visszafejlődik

regression visszaesés, regresszió

relative poverty viszonylagos szegénység

relativism relativizmus

reliability megbízhatóság

reliable historic record megbízható történelmi forrás

religion vallás, hitvilág

religious vallási

religious books szerkönyvek

religious liberty vallásszabadság

religious organizations vallási/egyházi szervezetek

religious teaching hittan

reluctant satellite vonakodó csatlós

remove from the agenda levesz a napirendről

rent in kind természetbeni járadék

reparation jóvátétel

repatriation hazatelepítés, repatriálás

representative képviselő

repress a revolution elfojtja a forradalmat

republic köztársaság

repulse kiűzi

rescue package (pénzügyi) mentőcsomag

research kutatás

research design, research plan kutatási terv

research method kutatási módszer

researcher kutató

resettlement áttelepítés, új betelepítés

residence lakóhely

resignation lemondás

resistance ellenállás

resolve a conflict ellentétet felold

resource forrás

responsible felelős

restoration of peace in Eastern Ukraine kelet-ukrajnai béke helyreállítása

restore the balance helyreállítja az egyensúlyt

restraint korlátozás, megszorítás

restraint tilalom

restriction megszorítás, korlátozás

restrictions megszorítások

restructuring of Hungary Magyarország újjászervezése

return to Europe visszatér Európába

"return-to-Orthodoxy" visszatérés az ortodoxiához

reukrainianization reukránosítás

reunification újraegyesítés

revanchism visszavágás

revenge bosszú

revenge policy revanspolitika

revision revízió, felülvizsgálat

revision of internation borders a nemzetközi határok revíziója

revisionism revizionizmus, felülvizsgálat

revisionist revizionista, felülvizsgálatot követelő

revival újjáéledés, megújulás

revolution forradalom

Revolution of 1848 1848. évi forradalom

revolutionary ideas forradalmi eszmék

revolutionary workers' councils forradalmi munkástanácsok

Riga, Peace Treaty of rigai békeszerződés

rigged elections manipulált választások

right of sanctuary menedékjog

Right Sector Jobb(oldali) Szektor

right to vote szavazati jog

Right-Bank Ukraine Jobbparti Ukrajna

right-centre jobbközép

right-to-life élethez való jog

riot police rohamrendőrség

rise of Hungary Magyarország felemelkedése

rise up in arms fegyvert ragad

rising standard of living növekedő életszínvonal

risk kockázat

risky kockázatos

rite ritus

rival ellenfél, vetélytárs

rivalry vetélkedés

river folyó

road to independence a függetlenséghez vezető út

road-building plans útépítési tervek

rock-salt mine sóbánya

Roma/Gypsy roma/cigány

Roman alphabet latinbetűs ábécé

Roman Catholic római katolikus

Roman law római jog

Romania Románia

Romanian troops román seregek

Rome Róma

"rolling rubles" guruló rubelek

Rose Revolution rózsás forradalom Grúziában (2003)

rotation of corps vetésforgó

royal királyi

royal court királyi udvar

Royal Hungary Királyi Magyarország

royal monopolies királyi monopóliumok

royal prerogative felségjog

ruin rom; tönkretesz

rule of law jogállam

rule uralom, előírás, szabály; uralkodik, kormányoz, szabályoz, irányít

ruling uralkodó, kormányzás

ruling class uralkodó osztály

ruling family uralkodó család

Rump Hungary Csonka-Magyarország

run a blockade áttöri a blokádot

runaway inflation zabolátlan infláció

runic-like script rovásírás

rural vidéki

rural dwellers vidéki lakosok

rural economy mezőgazdaság

rural tourism falusi turizmus

Ruska Kraina Ruszka Krajna

Ruskaia Pravda Ruszkaja Pravda

Russia Oroszország

Russian orosz

Russian propaganda orosz propaganda

Russian Social Democratic Labour Party Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt

Russian tsar orosz cár

Russification campaign oroszosító mozgalom

Russification oroszosítás, ruszifikáció

Russophile orientation oroszbarát/ruszofil orientáció

Rusyn ruszin

Rusyn-speaking Greek Catholics ruszin nyelvű görögkatolikusok

Rusyn-speaking ruszin nyelvű

Ruthenes/Rusyns rutének/ruszinok

S

sabor szábor, horvát országgyűlés

saboteur szabotőr

sacrament szentszég

sacred szent

sadism szadizmus

safeguarding of personal liberty személyi szabadság védelme

safety biztonság

saint szent

sainthood szentség

salami tactics szalámi taktika

salt só

saltworks sóbánya

salvation from slavery rabszolgaságból való megváltás

sambo zámbó

samizdat szamizdat, házi kiadású illegális kiadvány

samurai szamuráj

sanction szankció

sanctions against Russia Oroszország elleni szankciók

sanjak szandszák

Saracen corn hajdina

Sarmatians, the szarmaták

satellite műhold

savage reprisals kegyetlen megtorlások

Save Száva

savings megtakarítások

Saxon szász

scale skála

scandal botrány

scapegoat bűnbak

scapegoating bűnbakképzés

Schengen Area schengeni övezet

Schism skizma, egyházszakadás

scholar tudós, tanuló, ösztöndíjas

scholarship ösztöndíj

school age tanköteles kor

school law iskolai törvény

Schönborn estate Schönborn-uradalom

science tudomány, természettudomány

scientific research tudományos kutatás

script kézirat, okmány

Scrubby Guards Rongyos Gárda

Scythia Szkítia

Scythians, the szkíták

sea tenger

seaport tengeri kikötő

seasonal fluctuation szezonális ingadozás

seasonal harvester szezonális aratómunkások

seat székhely

second republic második köztársaság

second serfdom második jobbágyság

Second Vienna Award második bécsi döntés

secret agent titkos ügynök

secret police titkosrendőrség

secret political association titkos politikai társaságok

secret protocol titkos záradék

sect szekta

secular világi

secular culture világi kultúra

secular organization világi szervezetek

secularization világiasodás, világivá tétel, szekularizáció

Security Council Biztonsági Tanács

sedition uszítás

segmentation széttagoltság, szegmentáció

segregation éles elkülönülés, szegregáció

seize the crown megkaparintja a koronát
selection kiválasztás, szelekció
self-contained economy önellátó gazdaság
self-determination önmeghatározás
semi-autonomous félautonóm
semi-independent félig független
semi-nomadic félnomád
semi-periphery félperiféria
senator szenátor
send abroad külföldre küld
sensitive issue kényes kérdés
sentence to death halálra ítél
separation of power hatalommegosztás
separatism szeparatizmus
Serbia Szerbia
Serbs szerbek
serf jobbágy, szolga
serf duties jobbágyi kötelezettségek
serfdom jobbágyság, szolgaság
servilism szolgalelkűség, szervilizmus
servitude (rab)szolgaság
set up a budget költségvetést készít
settlement telep, település
Sevastopol Szevasztopol
sexism szexizmus, nemi megkülönböztetés
sexual division nemek szerint megoszlás
shadow cabinet árnyékkormány
shadow economy árnyékgazdaság, második gazdaság
sharia saria, iszlám vallási törvény
Shcherbytsky, Volodymyr Volodimir Scserbickij
Shelest, Petro Petro Seleszt
Shevchenko Association Sevcsenko Társaság
Shevchenko, Taras Tarasz Sevcsenko
shifting cultivation váltógazdálkodás

Shiism siíta vallás

shop bolt, üzlet

shop owner bolttulajdonos

shore tengerpart

shuttlecock policy hintapolitika

Siberian exile szibériai száműzetés

Sich Riflemen Szicslövészek

siege ostrom

silent consent hallgatólagos beleegyezés

Silk Road Selyemút

slave rabszolga

slave labour rabszolgamunka

slavery rabszolgaság

Slavic szláv

Slavic Congress in Prague prágai szláv kongresszus

Slavic scholars szláv tudósok

slavophobe szlávgyűlölő

Slavs, the szlávok

Slobidska Ukraine Szlobidszka Ukrajna

Slovak nationalism szlovák nacionalizmus

Slovak state, the szlovák állam

Slovakia Szlovákia

slovakize szlovakizál

Slovaks szlovákok

slum nyomornegyed

small-scale artisan kisiparos

social change társadalmi változás

social class társadalmi osztály

social contract társadalmi szerződés

social control társadalmi ellenőrzés

social darwinism szociáldarwinizmus

social distance társadalmi távolság

social evolution társadalmi fejlődés

social history társadalomtörténet

social market economy szocialista piacgazdaság (Kínában)
social mobility társadalmi mobilitás
social movements társadalmi mozgalmak
social order társadalmi rend, szociális rend
social organization társadalmi szervezet
social problems társadalmi problémák
social reality társadalmi valóság
social science társadalomtudomány
social status társadalmi státusz
social structure társadalmi szerkezet, struktúra
social system szociális rendszer, társadalmi rendszer
social unrest társadalmi elégedetlenség
social welfare társadalmi jólét
social work szociális munka
social worker szociális munkás
Social-Democratic szociáldemokrata
socialism szocializmus
socialist szocialista
socialist revolution szocialista forradalom
socialist state szocialista állam
socialist system of economy szocialista gazdasági rendszer
Society of Jesus, the Jézus Társaság
Society of Saint Basil the Great Szent Bazil Társulat
socio-economic társadalmi-gazdasági, szociálökonomómiai
socio-economic framework társadalmi-gazdasági keret
sociography szociográfia
sociology szociológia
socio-political model társadalompolitikai model
soil talaj
soldier katona
solidarity testvériség, szolidaritás
source forrás
South Slavs délszlávok
South Stream gas pipeline Déli Áramlat földgázvezeték

sovereignty szuverenitás

Soviet "liberation" szovjet felszabadítás

Soviet Army, the Szovjet Hadsereg

Soviet hegemony szovjet hegemónia

Soviet influence szovjet befolyás

Soviet invasion szovjet invázió

Soviet occupation of Ukraine Ukrajna szovjet megszállása

Soviet political advisors szovjet politikai tanácsadók

Soviet satellite system szovjet bábállami rendszer

Soviet society szovjet társadalom

Soviet Transcarpathia Szovjet Kárpátalja

Soviet Union Szovjetunió

Soviet-bloc countries szovjet blokk országai

Soviet-style szovjet mintájú

sovkhoz szovhoz

space program űrkutatási program

space age űrkorszak

spacecraft űrhajó

spark a war háborút kirobbant

Spartan discipline spártai fegyelem

sphere of influence befolyási körzet/övezet

spirit of enterprise vállalkozó szellem

spiritual leader szellemi vezető

spoils of war hadizsákmány

spokesperson szóvivő

sprinkler system öntözőrendszer

Srem Szerémség

stabilize stabilizál

Stalinism sztálinizmus

Stalinist era sztálini éra

Stalinization sztalinizáció

standard of living életszinvonal

standing committee állandó bizottság

standpoint álláspont

starvation éhínség

starvation wages éhbér

state apparatus államapparátus

state capitalism államkapitalizmus

state farms termelő szövetkezetek (TSZ-ek)

state interest államérdek

State Security Authority Államvédelmi Hatóság (ÁVH)

State Security Department Államvédelmi Osztály (ÁVO)

state socialism államszocializmus

state symbols állami szimbólumok

statehood államiság

state-owned állami tulajdonú

state-run elementary schools állam által működtetett elemi iskolák

state-supported államilag támogatott

statistical abstract statisztikai kimutatás/évkönyv

statue szobor

steel industry acélipar

steppelands sztyeppe

Stone Age kőkorszak

storm vihar; ostrom, roham

strategic fortress stratégiai erődítmény

strategy hadászat, stratégia

stratification rétegződés

strike munkabeszüntetés, sztrájk

strong-arm policy kemény kéz politikája

struggle küzdelem, nehézség

struggle for autonomy küzdelem az autonómiáért

student uprising diáklázadás

Subcarpathia Kárpátalja

Subcarpathian kárpátaljai

subculture szubkultúra

Sublime Porte Fényes Porta

sub-region kistérség

subsidized journalist megvásárolt újságírók

subsistence economy önfenntartó gazdaság

sub-system alrendszer

suburb előváros

subversive activity felforgató tevékenység

successful effort sikeres erőfeszítés

successor utód

successor states utódállamok

Sudetenland Szudéta-vidék

Suez Crisis szuezi válság

Summer Open University of Bálványos bálványosi nyári szabadegyetem

Sunni szunnita

superior elöljáró

superstition babona

support line hadtápvonal

suppression of the truth az igazság elhallgatása

Supranational Europe nemzetek feletti Európa

Supreme Ukrainian Council Ukrán Legfelsőbb Tanács

surface-to-air missile föld-levegő rakéta

suspend felfüggeszt

Svoboda (Freedom) Party Szvoboda (Szabadság) Párt

sweeping reform gyökeres reform

symbol jelkép, szimbólum

synagogue zsinagóga, zsidó templom

syndicalism szindikalizmus

Szabolcs-Szatmár-Bereg County Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Szeklers székelyek

T

taboo tabu

tactical alliance taktikai szövetség

tactics taktika

tag cédula

take a heavy toll of civilian lives sok polgári áldozatot követel

take into consideration tekintetbe vesz

take root gyökeret ereszt, meghonosodik

take/face the consequences viseli a következményeket

tank farming vízkultúrás növénytermesztés

tariff union vámunió

tariff war vámháború

task feladat

Tatar Pass, the Tatár-hágó

tax adó

tax heaven adóparadicsom

tear gas könnygáz

technical language szaknyelv

technocrats technokraták

termination of war a háború befejezése

terrace cultivation terraszos gazdálkodás

territorial identity területi identitás

territory terület

terror erőszak, terror

terrorist terrorista

terrorist attack terrortámadás

terrorist threat terrorfenyegetés

tertiary sector harmadik szektor, szolgáltatási szektor

theological seminary teológiai szeminárium

theology teológia, hittudomány

Theresian reforms teréziánus reformok

think tank agytröszt

third partition of Poland Lengyelország harmadik felosztása

Third World, the harmadik világ

this is to certified ezennel igazoljuk

threat of state bankruptcy államcsőd veszélye

threat of war háborús fenyegetés

three-crop rotational system háromnyomásos gazdálkodás

three-month battle három hónapig tartó csata

throne trón

throw out of a government kormányt megbuktat

time idő

Tisza River Tisza folyó

tobacco plant dohányültetvény

Together – Dialogue for Hungary Együtt – Párbeszéd Magyarországért

token gesture of resistance jelképes ellenállás

tolerated religion bevett vallás

toponym helynév

torchlight parade fáklyásmenet

totalitarian totalitárius

totalitarian model totalitárius model

totemism totemizmus

trade crisis gazdasági válság

trade union szakszervezet

trade unionism szakszervezeti mozgalom

trading consul tiszteletbeli konzul

traditional economy tradicionális gazdálkodás

traditional rural life hagyományos vidéki élet

trafficking in votes szavazatok megvásárlása

tragedy tragédia

Transcarpathia Kárpátontúl, Kárpátalja

Transcarpathian kárpátaljai/kárpátontúli

Transcarpathian Hungarians kárpátaljai magyarok

Transcarpathian Regional Council Kárpátaljai Megyei Tanács

Transcarpathian Summer Open University Kárpátaljai Nyári Szabadegyetem

Transcarpathian Ukraine Kárpát-Ukrajna

transcontinental transzkontinentális

Transdanubia Dunántúl

transformation átalakulás

transport infrastructure közlekedési infrastruktúra

transport revolution közlekedési forradalom

Transylvania Erdély

Transylvanian Hungarians erdélyi magyarok

treason hazaárulás

treason trial felségárulási per

treaty of peace békeszerződés

Treaty of Trianon trianoni béke

Treaty of Versailles versaillesi béke

trespass törvénysértés

trespass against the law megszegi a törvényt

triad hármas, triád

Trianon frontiers trianoni országhatárok

tribal union törzsszövetség

tripartite treaty háromhatalmi egyezmény

Triple Alliance Hármas Szövetség

troop csapat

tsar cár

Tsar Nicholas I I. Miklós cár

tsarist troops cári seregek

Tulip Revolution tulipános forradalom

tunnel alagút

Turchynov, Oleksandr Olekszandr Turcsinov

Turk türk

Turkey Törökország

Turkish török

Turkish Age török kor

Turkish Empire Török Birodalom

Tuscany Toszkána

Twelve Points Tizenkét pont

two-chamber legislature kétkamarás törvényhozás

two-front war kétfrontos háború

two-party system kétpártrendszer

Tymoshenko, Yuliya Julija Timosenko

Tyrolian tiroli

U

UDAR party (Ukrainian Democratic Alliance for Reforms) Ütés párt (Ukrán Demokratikus Szövetség a Reformért)

Ugric ugor

Ukase ukáz

Ukraine Ukrajna

Ukrainian ukrán

Ukrainian Autocephalous Orthodox Church Ukrán Autokefál Ortodox Egyház

Ukrainian community ukrán közösség

Ukrainian Insurgent Army Ukrán Felkelő Hadsereg

Ukrainian National Council Ukrán Nemzeti Tanács

Ukrainian national orientation ukrán nemzeti orientáció

Ukrainian People's Movement for Restructuring (Rukh) Ukrán Népi Mozgalom az Átalakításért

Ukrainian Piedmont ukrán Piemont (Galícia)

Ukrainian State Security Service (SBU) Ukrán Biztonsági Szolgálat (SZBU)

Ukrainian steppelands ukrán sztyeppe

ukrainianize ukránosít

Ukrainian-oriented ukrán orientációjú

Ukrainization ukránosítás

Ukrainophile activist ukranofil aktivista

Ukrainophile ukránbarát, ukrán érzelmű, ukranofil

ultimatum ultimátum, felszólítás

umbrella organization fedőszervezet

umbrella-like organization esernyőszervezetek

unburied temetetlen

uncertainty bizonytalanság

unconscious tudattalan

undemocratic antidemokratikus

under compulsion kényszer hatása alatt

under the auspices of sy vkinek a pártfogása alatt

underclass alsó (legalsó) osztály

underground movement földalatti mozgalom

undermine aláás

underprivileged hátrányos helyzetű

undoubtedly genuine document vitathatatlanul hiteles dokumentum

unemployment munkanélküli

unforeseeable megjósolhatatlan, nem látható előre

unforeseen circumstances expected előre nem látható körülmények

Ungvár/Uzhhorod National University Ungvári Nemzeti Egyetem

unhampered immigration akadálytalan bevándorlás

Uniate unitus, görögkatolikus

unification egyesülés

Union of Lublin, the lublini unió

Union of Soviet Socialist Republics (U.S.S.R.) Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége (SZSZKSZ), Szovjetunió

Union of Uzhhorod, the ungvári unió

United Nations Security Council ENSZ Biztonsági Tanács

United States, the Egyesült Államok

universal conscription általános sorkötelezettség

universal suffrage általános választójog

university egyetem

university-level egyetemi szint

unknown ismeretlen

unlawful act törvényellenes cselekmény

unskilled worker segédmunkás, szakképzetlen munkás

unsuccessful effort sikertelen erőfeszítés

unwritten law szokásjog

Upper Austria Felső-Ausztria

upper class felső osztály

Upper House felsőház, főtábla

Upper Tisza Region Felső-Tisza vidéke

upper-middle class felső-közép osztály

urban városi

urban tradesmen városi kereskedők

urban-based intelligentsia városi intelligencia

urbanization városiasodás

urbarial úrbéri

usurper bitorló

utilitarism haszonelvűség, utilitarizmus

utopia utópia

Uzh River Ung folyó

Uzhhorod Ungvár

Uzhhorod Union ungvári unió [az ortodox ruszinok uniója Rómával 1646-ban]

Uzhok Pass, the Uzsoki-hágó

V

valley völgy

Valuev's circular valujevi körlevél

Vandals vandálok

Varangians varégok, normannok, vikingek

vassal vazallus

vassal state vazallus állam

vast óriási, hatalmas

vast territory hatalmas terület

Vatican Vatikán

Vatican Library Vatikáni Könyvtár (latinul: Biblotheca Apostolica Vaticana)

vendetta vérbosszú

Venetia Velence

vengeance bosszú

Venice Commission Velencei Bizottság

Verkhovyna Verhovina

vernacular Ukrainian language népi ukrán nyelv

victorious Allies győztes szövetségesek

victorious győztes

victory győzelem

Vienna Awards bécsi döntések

Vienna Bécs

village falu

villages with Czech-sounding names cseh hangzású falunevek

violate European Union law európai uniós jogot sért

violence erőszak

Visegrad Group Visegrádi Csoport

vital statistics népesedési statisztika

Vojvodina Vajdaság, Délvidék

Vojvodina Free University in Kishegyes/Mali Iđoš kishegyesi Vajdasági Szabadegyetemen

Volhynia Volhínia, Voliny

voluntarism voluntarizmus

vote szavazat

voted budget megszavazott költségvetés

voting rights választójog

voting szavazás

voyages of discovery nagy földrajzi felfedezések

Vynnychenko, Volodymyr Volodimir Vinnicsenko

Vyx-note Vix-jegyzék

W

wage earner kereső

wage bér, munkabér

waning public support csökkentő társadalmi támogatás

"wandering of peoples" népvándorlás

war háború

war communism hadikommunizmus

war crime háborús bűn

war loan hadikölcsön

War of the Austrian Succession osztrák örökösödési háború

war reparation háborús jóvátétel

warrior harcos, katona

Wars of Religion vallásháborúk

Warsaw Pact Varsói Szerződés

Warsaw Varsó

WASP (rövidítés: White Anglo-Saxon Protestant) fehér, angolszász eredetű, protestáns felekezetű amerikaiak

way of life életmód, életstílus

wealth vagyon, gazdagság

weapons of mass destruction tömegpusztító fegyverek

wedding esküvő

welfare jólét, jóléti

welfare state jóléti állam

well-documented jól dokumentált

West Germany Nyugat-Németország

Western Christian Church nyugati keresztény egyház

Western civilisation nyugati civilizáció

Western Ukraine Nyugat-Ukrajna

Western-style democracy nyugati típusú demokrácia

White Croats, the fehérhorvátok

White Russians fehéroroszok

white terror fehér terror

white war gazdasági háború

white-collar fehérgalléros, szellemi munkát végző személy

white-collar crime fehér galléros bűnözés

wide application széleskörű felhasználás

wide-ranging reforms széleskörű reformok

widespread phenomenon széleskörű jelenség

Wilsonian doctrine wilsoni doktrina

Wisła, Operation Wisła-akció

witch-hunting boszorkányüldözés

withdraw a concession engedélyt/koncessziót visszavon

withdraw from circulation kivon a forgalomból

within national framework nemzeti keretek között

wool gyapjú

work munka

work camp munkatábor

work contest munkaverseny

worker munkás

working age keresőképes kor

working class munkásosztály

work-related accidents munkahelyi balesetek

World Bank Világbank

world economy világgazdaság

World Heritage Világörökség

World Jewish Congress (WJC) Zsidó Világkongresszus

world view világnézet

World War I első világháború

World War II második világháború

world-system világrendszer

world-wide világméretű

written law írott törvény

written sources írott források

X

xenogenesis nemzedékváltás

xenophobia idegengyűlölet

xylography fafaragás

Y

Yalta Jalta

Yalta Conference jaltai konferencia

Yasinia Kőrösmező

year év, esztendő

Yiddis jiddis

Young Bosnia Movement Ijfú Bosznia Mozgalom

youth ifjúság, fiatalság

youth organization ifjúsági mozgalom

yperite mustárgáz

Yugoslav jugoszláv, délszláv

Yugoslavia Jugoszlávia

Yushchenko, Viktor Viktor Juscsenko

zadruga férfiágon számontartott balkáni nagycsalád, házközösség

Zaporozhian Cossacks zaporizzsjai kozák

Zaporozhian Sich Zaporizzsjai Szics

zemstvo zemsztvo, választott orosz önigazgatási szervezet

zero nulla, zéró

zone of interior hátország

zone övezet, zóna; városnegyed